Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 208 (5882) | 9 верасня 1937 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Інфармацыйнае паведамленне:
Прэзідыум ЦВК БССР назначыў тав. Кавалёва А. Ф. старшынёй Совета Народных Камісараў БССР і зацвердзіў тав. Ананьева А. А. нам. старшыні СНК БССР.

Перадавы артыкул: Кроўная справа партыйных і совецкіх арганізацый.

Совецкі Саюз не пацерпіць пірацкіх дзеянняў фашысцкіх агрэсараў.

Шырэй разгортваць прадкастрычніцкае спаборніцтва.

Артыкулы:
Р. Вольскі — Выбарчыя камісіі.

С. Візнер — За разбазарванне гаручага—да адказнасці.

ЗА РУБЯЖОМ:
Ваенныя дзеянні ў Кітаі: кітайскія войскі занялі Баошань.
НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ:
Перад Міжземнаморскай канферэнцыяй.
На пошукі самалёта «Н-209».

КРОЎНАЯ СПРАВА ПАРТЫЙНЫХ І СОВЕЦКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ

«Мы даведаліся,—пісалі ўдзельнікі Усебеларускай нарады старшынь калгасаў таварышу Сталіну,—што так званая лепельская справа, гэта значыць разарэнне сялян шляхам спагнання з іх незаконных падаткаў, была арганізавана па прамому загаду прабраўшыхся ў ЦК КП(б)Б і СНК БССР подлых шпіёнаў і дыверсантаў».

Польскія шпіёны ў адносінах аднаасобнікаў прымянялі метад прамога разбою. Яны ўстанаўлівалі незаконныя падаткі і штрафы і за адмаўленне выконваць іх распрадавалі маемасць. Сама распрадажа маемасці насіла характар здзекаў. Подлая банда шкоднікаў тым самым хацела выклікаць незадавальненне аднаасобнікаў, падарваць іх давер'е да калгаснага ладу і совецкай улады.

У радзе месц польскія шпіёны давялі аднаасобніка да такога становішча, калі ён фактычна пазбаўляўся матэрыяльных магчымасцей уступіць у калгас. Ён не мог уплаціць кошт жывёлы і насення, якое ўступаючы павінен аддаць калгасу.

У мэтах ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, СНК СССР і ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 2 жніўня, прынятай па ініцыятыве таварыша Сталіна, вызвалілі аднаасобнікаў, якія ўступаюць у калгасы, ад унясення кошту каня і насення. Гэтым самым знішчана тая перашкода да ўступлення ў калгас, якую для аднаасобнікаў прабавалі пабудаваць, а дзе-ні-дзе і пабудавалі польскія шпіёны. Дзяржава прадаставіла аднаасобнікам Беларусі самую шырокую магчымасць уступлення ў калгасы. Цяпер справа за самімі аднаасобнікамі. Ад іх залежыць вырашыць пытанне ці ўступіць у калгас, г. зн. працаваць калектыўна і на аснове калгаснага ладу жыць заможна, ці прадаўжаць аставацца аднаасобнікам.

Усім жыццём даказана, што калектыўная форма працы, г. зн. праца ў калгасе, дае селяніну велізарныя перавагі ў параўнанні з аднаасобнай працай. Нават пры той агалцелай падрыўной рабоце ворагаў, якая была ў Беларусі, селянін-калгаснік жыў у шмат разоў лепш, багацей, чым аднаасобнік. Натуральна, што калі-б не гэтая падрыўная работа ворагаў, якая была ў Беларусі, селянін сабой добра арганізаваную гаспадарку, якая дае калгасніку поўнацэнны, забяспечваючы заможнае жыццё, працадзень.

Зараз, калі шчаслівая зямля Совецкай Беларусі ачышчаецца ад ворагаў народа, калі калгаснікі выкінуць як смеццевую траву з свайго асяроддзя польскіх шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў і іншую падобную ёй поскудзь, калгасы Беларусі пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна хутка ператворацца ў багатыя гаспадаркі.

Калгаснікі Беларусі вельмі добра разумеюць гэта. Але некаторыя з іх з гэтага факта робяць няправільныя вывад. Замест таго, каб палегчыць аднаасобніку магчымасць уступлення ў калгас, некаторыя калгаснікі, наадварот, тармазяць уступленне аднаасобнікаў у калгас.

Таварыш Сталін так вучыць нас:

«Тое-ж самае трэба сказаць аб аднаасобніках наогул. Я не супроць таго, каб прымалі ў калгасы з разборам. Але супроць таго, каб закрывалі шлях у калгасы ўсім аднаасобнікам без разбору. Гэта не наша, не большэвіцкая палітыка. Калгаснікі не павінны забываць, што яны самі былі нядаўна аднаасобнікамі».

Зусім зразумела, што калгаснікі правы, калі прад'яўляюць патрабаванні да аднаасобнікаў працаваць чэсна, берагчы калгаснае дабро, шчыра выконваць статут сельскагаспадарчай арцелі і т. д. Але-ж нельга дапускаць, калі ў асобных месцах стварающца штучныя перашкоды для ўступлення аднаасобнікаў у калгасы, доўга марынуюцца іх заявы і т. д. Калгасы самі павінны клапаціцца, каб дапамагчы аднаасобнікам уступіць у калгас.

Сотні аднаасобных гаспадарак нашай рэспублікі за апошні час ужо ўступілі ў калгасы. Яны парвалі са сваім мінулым, каб разам з калгаснікамі змагацца за заможнае і шчаслівае жыццё. Расце актыўнасць і творчы энтузіязм аднаасобнікаў, ідучых у калгасы.

Але гэтая актыўнасць, на жаль, далёка не ўсюды ўзначальваецца кіраўнікамі партыйных і совецкіх арганізацый. У многіх раёнах не падрыхтавалі калгаснікаў да прыёму новых членаў з аднаасобнікаў і, галоўнае не разгарнулі неабходнай палітычнай работы і сярод аднаасобнікаў.

Напрыклад, у Клічаўскім раёне ёсць 1700 аднаасобных гаспадарак. Больш паловы нават не збіраліся для абмеркавання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б). Яшчэ і цяпер многія з аднаасобнікаў абіваюць парогі раённых арганізацый з просьбамі вярнуць незаконна адабраную маемасць. Сакратар Клічаўскага РК КП(б)Б тав. Цішкевіч, які сам праводзіў шкодную практыку да аднаасобнікаў, зараз нічога не прадпрымае, каб выправіць дапушчаныя скажэнні, каб арганізаваць палітычную работу сярод аднаасобнікаў і дапамагчы ім уступіць у калгасы.

Не арганізавана растлумачэнне пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) сярод аднаасобнікаў у Глускім раёне. Многія аднаасобнікі тут не ведаюць аб прадастаўляемых ім ільготах пры ўступленні ў калгасы. У раёне ёсць да 2-х тысяч аднаасобнікаў, а заявы аб уступленні ў калгасы падалі адзінкі. Сакратар РК КП(б)Б тав. Краўчанка, старшыня РВК тав. Шынко праяўляюць злачынную бясклопатнасць да справы арганізацыі палітычнай работы сярод аднаасобнікаў і ўцягнення іх у калгасы.

Не праводзіцца палітычная работа сярод аднаасобнікаў ва Ушацкім раёне. Сакратар райкома КП(б)Б тав. Волкаў, старшыня райвыканкома тав. Лучына не надаюць, як відаць, гэтай рабоце належнага значэння. У выніку ў калгасы ўступіла за апошні час толькі нязначная частка аднаасобнікаў.

Падобныя недапушчальныя адносіны да работы з аднаасобнікамі маюць месца ў Бабруйскім, Барысаўскім, Любаньскім, Парыцкім, Прапойскім, Чашніцкім і радзе іншых раёнаў. Хіба не сведчыць гэта аб тым, што яшчэ і зараз многія кіраўнікі партыйна-совецкіх арганізацый раёна не зрабілі вывадаў з фактаў шкодніцтва польскіх шпіёнаў у сельскай гаспадарцы нашай рэспублікі і прадаўжаюць нягодную практыку да аднаасобнікаў.

Вялікая адказнасць за дрэнную арганізацыю прыліву аднаасобнікаў у калгасы кладзецца на Наркамзем і яго органы. У Наркамземе вельмі марудна ліквідуюцца вынікі шкодніцкіх адносін да аднаасобнікаў. Амаль нічога не робяць, каб дапамагчы аднаасобнікам ва ўступленні ў калгасы і раённыя зямельныя аддзелы.

Работа сярод аднаасобнікаў — кроўная справа нашых партыйных, совецкіх арганізацый і зямельных органаў. Хто як не яны павінны арганізаваць палітычную работу сярод аднаасобнікаў, дапамагчы ім ва ўступленні ў калгасы. Пара пакончыць з недаацэнкай работы сярод аднаасобнікаў, якая культывавалася польскімі шпіёнамі і іх стаўленікамі і дзе-ні-дзе прадаўжаецца яшчэ і зараз.

Пара, сапраўды па-большэвіцку ўзяцца за арганізацыю палітычнай работы сярод аднаасобнікаў, выкарыстаўшы растучую іх палітычную актыўнасць для новага прыліву аднаасобнікаў у калгасы нашай рэспублікі.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

Прэзідыум ЦВК БССР на пасяджэнні, якое адбылося 8 верасня 1937 года, зацвердзіў старшынёй СНК БССР тав. Кавалёва Афанасія Фёдаравіча. На гэтым-жа пасяджэнні намеснікам старшыні СНК БССР зацверджан тав. Ананьеў Анатолій Андрэевіч.

Прэзідыум ЦВК БССР вызваліў Валковіча Д. І. ад абавязкаў старшыні СНК БССР.

Нам. старшыні СНК БССР тав. Жураўлёў І. Г.

Старшыня СНК БССР тав. Кавалёў А. Ф.

Нам. старшыні СНК БССР тав. Ананьеў А. А.

Тав. **КАВАЛЁЎ Афанасій Фёдаравіч** нарадзіўся ў 1903 годзе ў сям'і беларуса, селяніна-бедняка Барысаўскага раёна, Беларускай ССР. У партыю тав. Кавалёў уступіў у 1926 годзе.

Працяжны першы тав. Кавалёў працуе на вёсцы, прымаючы актыўны ўдзел у рабоце камсамольскай арганізацыі. У 1926 годзе ён пераходзіць на совецкую работу. На працягу 1926-1929 года тав. Кавалёў працуе на адказнай совецкай і кааператыўнай рабоце, а ў 1929 годзе паступае на Вышэйшыя педагагічныя курсы, пасля паспяховага сканчэння якіх вядзе вялікую педагагічную работу ў гор. Віцебску.

У 1934 годзе тав. Кавалёў А. Ф. пераходзіць на партыйную работу. Спачатку ён выконвае абавязкі адказнага інструктара Віцебскага гарадскога камітэта партыі. У 1935 годзе ён выбіраецца сакратаром партыйнага камітэта фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі», дзе працуе на працягу двух год. На партыйнай рабоце тав. Кавалёў праявіў вялікія арганізатарскія здольнасці і заслужана карыстаўся папулярнасцю і давер'ем комуністаў Віцебскай арганізацыі і шырокіх рабочых мас горада Віцебска.

2 жніўня 1937 года тав. Кавалёў аднадушна быў выбран сакратаром Віцебскага гарадскога камітэта партыі.

**
*

Тав. **АНАНЬЕЎ Анатолій Андрэевіч** нарадзіўся ў 1900 годзе ў сям'і рабочага-столяра і ўступіў у партыю ў 1929 годзе.

У 1918 годзе тав. Ананьеў уступае ў рады Чырвонай Арміі, дзе астаецца да 1933 года, выконваючы абавязкі радавога байца, а затым камісара палка і нам. начпадзіва. Затым, калі арганізоўваюцца палітаддзелы МТС, тав. Ананьеў прызначаецца начальнікам палітаддзела МТС і працуе на Паўночным Каўказе.

У чэрвені 1935 года ён выбіраецца сакратаром Шпакаўскага райкома партыі, а з жніўня таго-ж года — першым сакратаром Мозырскага акруговага камітэта партыі, дзе працаваў да сучаснага моманта.

ШЫРЭЙ РАЗГОРТВАЦЬ ПРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА!

2048 МАШЫН ЗВЫШ ПЛАНА

ГОМЕЛЬ. Калектыў завода Гомсельмаш імя Кагановіча па-баявому рэалізуе ўзятыя прадкастрычніцкія абавязацельствы. Жнівеньская праграма заводам выканана на 102,3 процанта, васьмімесячная праграма — на 103,5 проц.

Звыш плана на 1 верасня заводам выпушчана 2048 розных сельскагаспадарчых машын. Завод выпускае машыны 13 марак. Па двух марках гадавая праграма перавыканана. На 6 верасня выпушчана 2.103 малатарні БР-23, супроць 2000, прадугледжаных гадавым планам. У 12 гадзін дня 7 верасня выканана гадавая праграма па выпуску сартыровак «Трыумф». Малатарні і сартыроўкі поўнасцю адгружаны на месцы.

Завод набліжаецца да выканання гадавой праграмы па выпуску яшчэ двух марак сельскагаспадарчых машын. (БЕЛТА).

КРЫВАНОСАЎЦЫ ЎКЛЮЧАЮЦЦА Ў СПАБОРНІЦТВА

Стаханаўцы Беларускай чыгункі пачалі ўключацца ў соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу XX гадавіны Вялікай пролетарскай рэволюцыі.

Крываносаўцы Унечскага дэпо тт. Гарбуноў і Галушкоў — зусім нядаўна непрыкметныя ў дэпо людзі, — уключыўшыся ў прадсвяточнае спаборніцтва, правялі паязды з хутара Міхайлаўскага да Унечы, першы—з нагонам у шляху 21 мінуты, а другі—12 мінут, перавыканалі норму тэхнічнай хуткасці паравоза першы —на 3,2 км., а другі — на 1,5 км.

Крываносавец Крычаўскага дэпо т. Яськоў, які вёў поезд з Унечы на Крычаў, давёў тэхнічную хуткасць паравоза да 40 клм. у гадзіну, замест 31,5 па заданню. Ён нагнаў у шляху 23 мінуты.

Машыніст Магілеўскага дэпо комсамолец т. Качмароў пры сярэдняй хуткасці 36 кіламетраў у гадзіну выконвае 38. На працягу апошняга месяца ён нагнаў у шляху 3 гадзіны 41 мінуту і зэканоміў 1.116 кгр. паліва.

Брыгада комсамольскага паравоза Нехая і Чарнышэвіча з Асіпавіцкага дэпо выклікала на соцыялістычнае спаборніцтва брыгаду комсамольскага паравоза з Жлобінскага дэпо.

Брыгада тт. Нехая і Чарнышэвіча нядаўна дасягнула 8.000 кілометраў міжпрамывачнага прабегу паравоза. Зараз, рыхтуючыся да Кастрычніцкага свята, брыгада абавязалася давесці міжпрамывачны прабег паравоза да 12.000 кілометраў.

Пачын жлобінскіх вагоннікаў у азнаменаванне XX гадавіны Кастрычніка—загатовіць недатыкальны запас часцей і дэталей на зіму—знайшоў жывы водгук сярод вагоннікаў чыгункі. Магілеўскія і Унечскія вагоннікі ўжо адгукнуліся і адказваюць канкрэтнымі справамі: прыступілі да стварэння запасу часцей.

А. ГІЗУНТЭРМАН.

НЕ ЎЗНАЧАЛІЛІ ТВОРЧЫ ЎЗДЫМ

Лепшыя людзі менскай кандытарскай фабрыкі «Комунарка» пачалі спаборнічаць на большэвіцкую сустрэчу 20-й гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі. Завёртшчыцы рознічнага цэха тт. Кавалевіч, Шапіра, Савіцкая, Загавалка выконваюць новыя нормы на 150—170 проц. У гонар пролетарскага свята яны абавязаліся яшчэ больш павысіць прадукцыйнасць і якасць працы. Яны перадаюць свой вопыт некваліфікаваным работніцам.

Стаханаўкі цукернага цэха тт. Муха, Шыкаўка і інш. з моманту ўзнікнення стаханаўскага руху перавыконваюць сваё нормы. У апошнія дні яны даюць 190—200 проц. нормы.

На жаль, энтузіязм, які ахапіў стаханаўцаў, не ўзначален кіраўніцтвам фабрыкі (выконваючы абавязкі дырэктара тав. Пузанаў, сакратар парткома тав. Рабкін, выконваючы абавязкі старшыні фабкома тав. Новікаў). Стаханаўцам не створаны ўмовы для ўзняцця прадукцыйнасці працы. У рознічным, цукерным і іншых цэхах рабочыя часта прастайваюць без работы па віне адміністрацыі. Ёсць тара, няма завёртачнай паперы, ёсць завёртачная папера, няма тары і т. д. Начальнікі гэтых цэхаў тт. Сарокін і Замароўскі палец аб палец не ўдарылі, каб ліквідаваць перашкоды ў рабоце.

— У вас ёсць свой начальнік цэха і вы ідзіце да яго, — так адказвае Пузанаў, калі да яго звярачаюцца стаханаўцы.

В. А.

РОСТ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ

Шырыцца прадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва на віцебскай трыкатажна-панчошнай фабрыцы «КІМ». У адказ на пісьмо групы ініцыятараў стаханаўскага руху ў прамысловасці БССР 37 рабочых брыгад фабрыкі ўзялі на сябе канкрэтныя абавязацельствы і ўступілі ў спаборніцтва паміж сабой. У рэзультаце соцыялістычнага спаборніцтва з 1 па 5 верасня рад цэхаў, брыгад і рабочых дабіліся вытворчых поспехаў.

Асноўны — вязальны цэх фабрыкі раней выконваў свой вытворчы план на 95—96 проц., зараз ён пачаў выконваць на 100—101 проц. Стаханаўкі гэтага цэха т. Рабінкова, Антаневіч, Франкевіч, Мельнікава старыя нормы выконвалі на 110—115 проц., у апошнія дні яны, працуючы стаханаўскімі метадамі, выконваюць новыя нормы (якія павышаны на 15 проц.) на 130 проц.

Швейна-кецельны цэх з месяца ў месяц не выконваў вытворчага плана. У апошнія дні ён стаў выконваць план. Рад стаханаўцаў памянёнага цэха ўстанавілі новыя вытворчыя рэкорды. Стаханаўка тав. Падскочава, якая падпісала пісьмо ініцыятараў-стаханаўцаў, спаборнічаючы са стаханаўкай т. Вараб'ёвай, гэтымі днямі сваю норму выканала на 177,7 проц. 5 верасня стаханаўка т. Вараб'ёва перакрыла рэкорд тав. Падскочавай, яна дала 191 проц. нормы.

За апошнія дні стварыліся на фабрыцы стаханаўскія брыгады тт. Старавойтавай, Адамовіч і Базыленкі.

РАСТЛУМАЧЭННЕ КАМІТЭТА УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ

Камітэт Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі забараніў патрабаваць ад калгасаў і аддзельных асоб, якія падаюць заявы аб жаданні ўдзельнічаць на выстаўцы, якіх-бы там ні было дадатковых пісьмовых матэрыялаў, апрача ўстаноўленых камітэтам форм заяў.

Калгасамі, соўгасамі, машынатрактарнымі станцыямі і перадавікамі—арганізатарамі сельскай гаспадаркі заявы падаюцца на імя начальнікаў краявых ці абласных зямельных кіраўніцтваў або наркомаў земляробства Рэспублік, не маючых абласных кіраўніцтваў. Копіі гэтых заяў павінны адначасова падавацца ў раённыя зямельныя аддзелы. Арганізацыі і асобы, якія дабіліся паказчыкаў, што даюць права на ўдзел у выстаўцы, але якія не забяспечаны ўстаноўленымі камітэтам формамі заяў могуць падаваць апошнія ў любой форме.

Зямельныя органы, атрымаўшыя заявы, абавязаны ў 5—10-дзённы тэрмін забяспечыць адпаведную праверку і аказаць дапамогу гаспадарцы ці асобнаму перадавіку ў правільным адборы, афармленні і захоўванні экспанатаў. Адбор удзельнікаў выстаўкі робіцца на падставе паданых заяў пасля праверкі ўказаных у іх паказчыкаў адпаведна з інструкцыяй аб парадку адбору экспанатаў. (БЕЛТА).

СОВЕЦКІ САЮЗ НЕ ПАЦЕРПІЦЬ ПІРАЦКІХ ДЗЕЯННЯЎ ФАШЫСЦКІХ АГРЭСАРАЎ

МЫ ЎХВАЛЯЕМ НОТУ НАШАГА ЎРАДА

Да работы і ў час абедзенных перапынкаў рабочыя менскага станкабудаўнічага завода імя Кірава ўважліва чыталі ноту пратэста совецкага ўрада, накіраваную ўраду фашысцкай Італіі, калектыўна чыталі перадавы артыкул «Праўды» «Да адказу зарваўшыхся фашысцкіх агрэсараў!» Рабочыя поўнасцю ўхваляюць цвёрдую палітыку совецкага ўрада.

Наглы адказ італьянскага ўрада выклікаў засцялівае абурэнне рабочых.

— Фашысты не прызнаюцца ў патапленні нашых караблёў і забойстве нашага таварыша, бо яны баяцца адказнасці не толькі перад совецкім народам, але і перад пролетарыятам Італіі, — гаворыць стругальшчык Салкоўскі. — Няхай ведаюць фашысты, што Совецкі Саюз — гэта не Абісінія. Магутны Совецкі Саюз дасць па руках зарваўшымся фашысцкім разбойнікам.

**
*

З вялікім задавальненнем сустрэлі рабочыя абутковай фабрыкі імя Кагановіча паведамленне аб ноце пратэста, накіраванай урадам СССР фашысцкай Італіі па поваду зладзейскіх нападаў італьянскага флота на совецкія гандлёвыя судны.

У часе абедзенага перапынку ў пашывачным цэху фабрыкі адбыўся мітынг. Слова бярэ тав. Дабравольскі: «Цалкам і поўнасцю ўхваляем ноту нашага ўрада. Гэта голас усяго 170-мільённага совецкага народа, які не пацерпіць бясчынствы фашысцкіх бандытаў».

У прынятай рэзалюцыі рабочыя-абутнікі ўхваляюць ноту пратэста совецкага ўрада.

ГНЕЎ НАРОДА

Нарастае хваля гневу і нянавісці совецкага народа да гнусных фашысцкіх піратаў, якія беспакарана займаюцца адкрытым морскім разбоем. У рэдакцыю праляўжаюць паступаць з заводаў, фабрык, устаноў, калгасаў, ваенных часцей дзесяткі пісем, рэзалюцый, у якіх працоўныя Совецкай Беларусі выказваюць сваё абурэнне злачыннымі актамі італьянскіх морскіх разбойнікаў і патрабуюць заклікаць да парадку зарваўшыхся бандытаў.

Сярод паступіўшых рэзалюцый — пастановы агульных сходаў і мітынгаў працоўных Клічава ў колькасці 1500 чалавек, працоўных Суража, Сіроціна, жыхароў зёскі Патапаўка, Будакашалёўскага раёна, рабочых соўгаса імя Войкава, Кармянскага раёна, рабочых Асіпавіцкага паравознага дэпо, мітынга байцоў і камандзіраў Н-скага палка, калгаснікаў арцелі «Новае жыццё», Максімаўскага сельсовета, Клічаўскага раёна, работнікаў Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра, Беларускай дзяржаўнай філармоніі, супрацоўнікаў Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна, Дзяржаўнага выдавецтва і інш.

СОВЕЦКІ ЎРАД ПРЫЗНАЎ АДКАЗ ІТАЛІІ НА НОТУ ПРАТЭСТА НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧЫМ

Паўпрэдствам СССР у Рыме ўвечары 6 верасня атрымана нота італьянскага міністра замежных спраў п. Чыано. У італьянскай ноце пацвярджаецца атрыманне совецкай ноты пратэста ад таго-ж чысла і гаворыцца, што Італія адвяргае адказнасць за «вядомыя патапленні, меўшыя месца ва ўсходняй частцы Міжземнага мора», і адхіляе патрабаванні совецкай ноты.

Совецкі ўрад даручыў паўпрэдству СССР у Рыме заявіць, што італьянскі адказ ён лічыць нездавальняючым і падтрымлівае свае абвінавачанні. (БЕЛТА).

ВОДГУКІ НА СОВЕЦКУЮ НОТУ ІТАЛІІ

ПАРЫЖ, 7 верасня. (БЕЛТА) Вячэрняя парыжская газета «Се суар» канстатуе, што Совецкі Саюз сваёй нотай італьянскаму ўраду заявіў поўным голасам тое, аб чым Еўропа думае цішком.

«Совецкая нота выкрывае, — гаворыцца ў газеце, пірацкія акты Італіі і падае запрошаным на міжземнаморскую канферэнцыю дзяржавам прыклад рашучасці».

**
*

ПРАГА, 8 верасня. (БЕЛТА). Афіцыёз міністэрства замежных спраў «Прагер прэсе» спачувальна адклікаецца аб гневе совецкага народа па поваду патаплення гандлёвых суднаў СССР, змяшчаючы на відным месцы інфармацыю аб сходах і мітынгах у СССР і вытрымкі з перадавога артыкула «Праўды», прысвечанага пратэсту совецкага пасольства ў Рыме. «Прагер прэсе», падкрэсліваючы небяспеку для справы міру правакацыйных дзеянняў агрэсараў, заклікае дэмакратычныя дзяржавы да аб'яднання ўсіх сіл, каб пакончыць з разбоем і пірацтвам фашысцкіх агрэсараў на сушы, вадзе і ў паветры.

АНГЛА-ЯПОНСКІ КАНФЛІКТ

ЛОНДАН, 6 верасня. (БЕЛТА). Орган англійскіх трэдюніёнаў газета «Дэйлі гаральд» паведамляе, што ў выпадку неатрымання ў тэрмін спрыяльнага адказу японскага ўрада на англійскую ноту ў сувязі з раненнем англійскага пасла ў Кітаі Х'юджэсена, англійскі кабінет міністраў збярэцца 8 верасня для абмеркавання гэтага пытання. Газета сцвярджае, што ў гэтым выпадку, «відаць, магчыма адкліканне англійскага пасла з Токіо».

ЛОНДАН, 7 верасня. (БЕЛТА). Згодна слоў агенцтва Рэйтэр, англійскі ўрад атрымаў папярэдні адказ японскага ўрада на англійскую ноту ў сувязі з раненнем пасла ў Кітаі Х'юджэсена. Агенцтва сцвярджае, што ў японскім адказе выражаецца жаль па поваду інцыдэнта з Х'юджэсенам і ўказваецца, што японскі ўрад яшчэ «не закончыў вывучэнне інцыдэнта». Англійскі ўрад, гаворыць далей агенцтва, па-ранейшаму настойвае на тым, каб японскі ўрад даў поўны адказ на ўсе патрабаванні англійскай ноты.

ЦІ НЕ ХОПІЦЬ СІГНАЛАЎ?

Газета «Звязда» неаднаразова сігналізавала аб маруднасці і скажэннях, дапускаемых у Менскім сельскім раёне пры выкананні пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня. Але, як відаць, гэтыя сігналы не ўлічаны. Яшчэ і зараз выяўляюцца факты яўна злачынных адносін да выканання ўказанай пастановы.

Вось у калгасе імя ЦВК БССР не вырашана і да апошняга часу пытанне з прысядзібнай зямлёй. Каля 20 калгасных двароў тут карыстаюцца прысядзібнай зямлёй у двух месцах. Яны маюць частку сядзіб каля сваіх двароў, а пераважную частку ў полі.

Раённы зямельны аддзел ведае гэта становішча і абяцаў калгаснікам адвесці прысядзібную зямлю бліжэй да сядзібы з плошчы, занятай пад калгасны сад. Абяцанне гэта не выканана. Калгаснікі Бельскі Н., Невідовіч П., Раманоўскі С., Васілеўскі Г., Баравінскі М., Жыгалка Ю., Капусцік М., Асядоўскі А. і рад іншых не атрымалі прысядзібнай зямлі бліжэй да сядзібы. А калгасніца Жуль Марыя і зусім не мае прысядзібнага ўчастка.

Між тым, старшыня гэтага калгаса Шыманчык склаў спіс калгаснікаў, якім вясной давалася ў полі зямля для пасеву бульбы. Ён прымусіў калгаснікаў распісацца на гэтым спісу і зараз выдае яго за дакумент, што нібы з прысядзібнай зямлёй у калгасе справа ўладжана.

У раёне яшчэ не закончана перадача калгасам лясоў. Напрыклад, не адведзены межы і не складзен перадатачны акт на 31 гектар лесу, які павінен быць перададзены калгасу «Новы труд», Ляхавіцкага сельсовета.

Ёсць факты падыходу да справы перадачы лясоў не ўлічваючы гаспадарчай мэтазгоднасці. Напрыклад, у Ляхавіцкім сельсовеце масіў лесу, вызначаны для перадачы калгасам, прылягае да двух калгасаў — «Чырвоная ніва» і «Комуніст».

Калгас «Чырвоная ніва» значна буйнейшы, чым калгас «Комуніст». Да рэчы, і патрэбнасць у лесе калгаса «Чырвоная ніва» большая. Аднак, гэты калгас атрымаў лесу 11,9 гектара, а меншы калгас «Комуніст» — 90 гектараў.

Аб адносінах кіраўнікоў Менскага раёна да справы перадачы калгасам лясоў сведчыць і такі факт: Тут-жа ў Ляхавіцкім сельсовеце калгас «Чырвоныя пенькавічы» атрымаў 40 гектараў лесу мясцовага значэння, масіў якога знаходзіцца бліжэй да калгаса «Свабода», Негарэльскага сельсовета. А калгас «Свабода», наадварот, атрымаў 42 гектары лесу дзяржаўнага значэння, прылягаючага да калгаса «Чырвоныя пенькавічы».

Пасля паступіўшых сігналаў аб гэтым факце загадчык менскага райземаддзела тав. Кляўко ўсхапіўся і 25 жніўня даў указанне праўленню калгаса «Свабода» перадаць свой лес калгасу «Чырвоныя пенькавічы», а сабе ўзяць лес гэтага калгаса. Але пакуль што справа гэта не ўладжана і да апошняга часу.

Указаныя факты сведчаць, што кіраўніцтва Менскага сельскага раёна і ў першую чаргу РК КП(б)Б (сакратары тт. Кіштымаў і Галадушка) нават і пасля шматлікіх сігналаў паказваюць нядольнасць сваю выправіць у раёне дапушчаныя скажэнні пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б). Адносіны іх да гэтай справы астаюцца па-ранейшаму нязменныя. Важнейшая пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) не выканана ў раёне яшчэ і зараз, не гледзячы на прайшоўшыя ўсе тэрміны.

Ці не хопіць ужо сігналаў?

СЯМЁНАЎ.

КАЛІ ВЕРНУЦЬ НАМ СЕНАЖАЦЬ?

У 1936 годзе пры землеўпарадкаванні нашага калгаса імя Максіма Горкага 15 гектараў сенажаці, якая знаходзілася ля цэнтра калгаса, былі перададзены другому калгасу «Першае мая», які знаходзіцца ад нас у 5 кілометрах.

Некалькі разоў мы звярталіся ў бялыніцкі РВК з просьбай вярнуць нашу сенажаць. Тры разы па гэтаму пытанню пісалі ў Менск, адкуль таксама прапанавалі райвыканкому ўрэгуляваць гэту справу.

Але як райвыканком аднёсся да гэтай справы. 16 жніўня гэтага года тут пастанавілі даць нам 10 гектараў сенажаці, якая знаходзіцца ў лесе за 5 кілометраў ад нашага калгаса і каля цэнтра калгаса «Першы май».

Такім чынам здарылася, што 15 гектараў сенажаці, якія знаходзяцца каля нашага калгаса, аддадзены калгасу «Першы май», а сенажаць, што знаходзіцца паблізу калгаса «Першы май», перададзена для карыстання нам.

Просім «Звязду» дапамагчы нам нарэшце ўрэгуляваць гэта пытанне.

Калгаснікі калгаса імя Максіма Горкага (следуюць 23 подпісы).

ТАМ, ДЗЕ ПРЫТУПЛЕНА ПІЛЬНАСЦЬ

У Багушэўскім раёне моцна дае сябе адчуваць шкодніцтва ў конегадоўлі і іншых галінах калгаснай гаспадаркі.

Шкодніцкая работа ворагаў, якія сядзелі і яшчэ зараз да канца не выкрыты ў раённых установах, аблягчалася адсутнасцю бальшавіцкай пільнасці з боку партыйных і советскіх арганізацый раёна. Сярод раённых кіраўнікоў укаранілася падхалімства, сямейнасць і ўгодніцтва.

Нікуды не варты стыль работы прэзідыума РВК. Старшыня райвыканкома Еўдасеў праводзіць пасяджэнні прэзідыума толькі пры сакратары без членаў прэзідыума. Пастановы не абмяркоўваюцца. Спецыялісты раёна пры вырашэнні адпаведных пытанняў на прэзідыум РВК ніколі не запрашаюцца.

У выніку бесклапотнасці райвыканкома і яго старшыні Еўдасева, ворагі беспакарана праводзяць шкодную работу ў сельскай гаспадарцы. З часу арганізацыі раёна паменшылася намнога пагалоўе коней. Тут вораг правёў сваю злачынную работу ў вялікіх маштабах. Да злучкі дапускаліся бясплодныя жарабцы, прыросту маладняка не было.

Гэта шкодніцтва праводзіў былы заатэхнік Благародны, якога знялі толькі з работы, а да адказнасці не прыцягнулі. І зараз шкодзіць у конегадоўлі старшы ветурач раёна, ён-жа і загадчык раённай ветлячэбніцы Калатоўкін. Гэты Калатоўкін—падхалім, рвач і зажымшчык крытыкі—падабраў сабе «кадры» ўчастковых работнікаў па ветэрынарыі, такіх як Трэцякоў, Шыдлоўскі, Юшкоўскі, Шульдзін, якія п'янствуюць, знішчаюць пагалоўе. Калатоўкін быў цесна звязан з ворагамі народу, якія выкрыты ў віцебскім ветэрынарным інстытуце.

Дрэннае становішча ў раёне і ў развіцці буйнай рагатай жывёлы. У калгасе «Лясная паляна» Леднявіцкага сельсовета вясной пала 42 галавы кароў. Аднак, вінаватыя да адказнасці не прыцягнуты.

У землеўпарадкаванні калгасаў таксама многа шкодніцтва. У лік ворыўнай зямлі ўключаны пяскі, якія ніколі не скарыстоўваюцца. Аднак, і гэта зямля прыпісвалася калгасам па два і тры разы.

У раёне патрэбна правесці вялікую работу па спятканню ў калгасныя цэнтры хутароў. Работу гэту даручылі Асташэнку, які быў цесна звязан з выкрытым ворагам, які сядзеў у Наркамземе БССР. Асташэнка праводзіць яўна шкодніцкую работу, размяркоўвае лёс не па прызначэнню.

Усё гэта невыпадкова. У партыйных і советскіх арганізацыях раёна прытуплена бальшавіцкая пільнасць, ворагі беспакарана шкодзяць ва ўсіх галінах гаспадаркі.

Дзеянні старшыні райвыканкома Еўдасева і загадчыка райземаддзела Саламоніка граюць на руку класаваму ворагу. Еўдасеў і Саламонік сталі на шлях голага адміністравання, груба адносяцца да калгаснікаў і спецыялістаў. Апарат зямельнага аддзела засмечан варожымі элементамі.

Неабходна да канца выкрыць ворагаў, якія яшчэ заселі ў раёне, ачысціць раённыя арганізацыі ад шкоднікаў і хутка ліквідаваць вынікі іх шкодніцтва.

ДНЯПРОЎСКІ.

Азімая сяўба ў калгасе «Чырвоная звязда», Пухавіцкага раёна. НА ЗДЫМКУ: т. Ціхановіч З. Л. і трактарыст т. Надольскі А. М. першай брыгады Пухавіцкай МТС выязджаюць на сяўбу. Фота І. Гнедзько (БСФ).

САРВАЛІ ТЭРМІНЫ І ЯКАСЦЬ СЯЎБЫ

У жніўні ў Халопеніцкім раёне аб сяўбе азімых не думалі. Мінавалі ўрадавыя тэрміны, наступіў верасень і... спахапіліся, што раён у цяжкім прарызе. Прарыў гэты не ліквідаваны і па гэты час. На 5 верасня план сяўбы азімых выканан толькі на 57 проц. Асобныя сельсоветы яшчэ больш адстаюць. Па Жартайскаму сельсовету план азімай сяўбы выканан усяго на 35 проц., па Узнанскаму — на 47 проц. і т. д.

Цяпер у раёне «забегалі». Зазванілі тэлефоны, замітусіліся ўпаўнаважаныя, «пажалі» на адстаючых. Але ўсё гэта—мітусня, а не бальшавіцкая работа па ліквідацыі прарыву.

Упаўнаважаныя раённых арганізацый, старшыні сельсоветаў, прыязджаючы ў калгасы, толькі цікавяцца колькаснымі лічбамі. Якасць не правяраюць. Ні сакратар райкома Міснікевіч, ні старшыня райвыканкома Кіш, ні загадчык райза Барысёнка — літаральна ніхто не пытае аб апрацоўцы глебы, аб чыстаце насення, аб пратручванні і т. д.

А тым часам у раёне 348 гектараў, якія значыліся ў зводцы на 25 жніўня засеянымі, пасеяны непратручаным насеннем. Яшчэ і цяпер многія калгасы, як напрыклад, «Чырвоны шлях», не пратручваюць насенне, хоць хімікатаў больш чым дастаткова.

План сяўбы азімых — 10 тыс. гектараў. З іх 6250 гектараў раён засявае на полі з-пад яравых. Падрыхтавана глебы з-пад яравых толькі 2500 гектараў. Больш таго, у такіх калгасах, як «Перамога», Хацюхоўскага сельсовета, з поля не звезены яравыя.

У Халопенічах многа гавораць аб перабоях з гаручым для трактарнага парка. Гэтым ахвотна і тлумачаць прычыны ўсіх бед. Але ў той-жа час не бачаць, што прахадзімцы, якія прабраліся ў МТС, свядома раскрадваюць гаручае. Жулікі асабліва расперазаліся ў Янаўскай МТС. Яны адчуваюць сябе зусім нядрэнна за плячыма дырэктара МТС Бічаева. Перавыдаткаванне гаручага тут — злачыннае.

Бясклопатнасць раённага кіраўніцтва прывяло да зрыву абмену простага на гатунковае насенне. Праз Заготзярно калгасы павінны абмяняць сваё звычайнае насенне на жыта «вятка» — 165 тон. Пакуль што больш паловы не абменена. Асабліва пагражаючае становішча з абменам у калгасах імя Варашылава, «Энергія», «Новае жыццё» і «Ільіч». З абменам пшаніцы яшчэ горш.

Калгас «Большэвік», Заборскага сельсовета (старшыня калгаса Ігнатко), павінен быў свой азімы клін пасеяць гатунковым жытам «вятка». Яго не завезлі, і калгас пачаў сеяць звычайным насеннем. Пасеялі 22 гектары. Потым завезлі гатунковае і абсеменілі гатунковым насеннем астатнюю плошчу. Адлегласная ізаляцыя не забяспечана, а гэта зводзе да шкодніцкага знішчэння гатунковых пасеваў. За гэта злачынства ніхто не прыцягнут да адказнасці.

Не абышлося без рукі старшыні райвыканкома Кіша. Па яго дамаганню райземаддзел падрыхтаваў праект пастановы засеяць у калгасе «Шлях сопыялізма», Халопеніцкага сельсовета, 33 гектары жытам гатунку «вятка», а астатнія 36 гектараў—звычайным насеннем.

Кішу доўга даказвалі, што так рабіць нельга, бо захаваць прадугледжаную аграцэхнікай адлегласную ізаляцыю нельга. Але не з такіх людзей Кіш, каб лічыцца з советскімі законамі. Толькі тады, калі старшыні РВК недвухсэнсоўна прыгразілі, што яго дзеянні будуць абскарджаны, як шкодніцкія, ён са скрыпам адмовіўся ад свайго намеру.

Ва многіх калгасах Заборската, Тараўскага, Жартайскага, Узнацкага і інш. сельсоветаў да гэтага часу не адведзены насенныя ўчасткі.

Парушэнні агратэхнікі сяўбы ў раёне прынялі масавы характар. У калгасе «Чырвоны Кастрычнік» (старшыня Якушэвіч) — сеюць нячыстым, засмечаным гірсай жытам, дрэнна падрыхтавана глеба. Калгасы «Новы шлях», «Звязда», «1 мая», Узнацкага сельсовета, сеюць азімыя ўаднавор, без культывацыі. У калгасе «Чырвоны барацьбіт», Грыцкаўскага сельсовета, папар не падвяргаўся двойцы, культывацыі. Папар зарос травою.

І. ШЛЯФЕР.

УАДНАВОР І ПА НЯЎГНОЕНАЙ ГЛЕБЕ

Сяўбу азімых у Дамнавіцкім раёне ва ўстаноўлены тэрмін сарвалі.

Старшы аграном райземаддзела Хіжынскі, які зараз зняты з работы, да 16 жніўня насіў у кішэні планы сяўбы і злоўмысленна не пасылаў іх калгасам. У выніку гэтага атрымалася, што некаторыя калгасы распачалі сяўбу толькі 25—29 жніўня, у той час, калі трэба было яе закончыць.

Зусім пагражаючае становішча з сяўбой у калгасах Асташкавіцкага сельсовета. Калгасу «Комунар» па плану трэба засеяць 240 гектараў, а на 1 верасня засеяна толькі 5. Тут сеюць па няўгноенай глебе і ўаднавор. У калгасе «Новы шлях» з патрэбных 170 гектараў, пасеяна 12 гектараў. Брыгадзіры Кавалькоў і Казлоў сталі на шлях очкаўціраўцельства. Яны далі звесткі, што на 1 верасня пасеяна 30 гектараў.

Амаль палову сваіх планаў калгасы павінны ў гэтым годзе засеяць радковай сяўбой. Але Даманавіцкая МТС (дырэктар Іваноў) сяўбу радковымі сеялкамі зрывае. Сеялкі па-шкодніцку адрамантаваны і не працуюць. Так, калгасу «Зорка Беларусі», Крукавіцкага сельсовета, трэба было засеяць радковай сеялкай 90 гектараў, але гэта плошча засеяна ўручную. Такое-ж становішча і ў калгасе «Новы шлях» і ў радзе другіх.

Прыведзеныя факты яскрава гавораць, што ў раёне няма барацьбы за высокі ўраджай будучага года.

Ф. С. ВУЛІК.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

аб ходзе пасеву азімых, абмалоту каласавых, рассцілу і паднятцю ільну, міжкалгаснага абмену, пад'ёму зябліва на 5 верасня 1937 г. (у проц.)

№№ п/п	Раёны і акругі	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Абмен насення азімых: Жыта	Пшаніцы	[illegible]	[illegible]
	Лепельская акруга	64	47	95	16	95	—	8	24
	У тым ліку:								
1.	Бягомльскі	82	47	97	6	—	—	13	15
2.	Лепельскі	73	54	94	22	89	—	8	33
3.	Ушацкі	51	51	91	17	75	—	1	15
4.	Чашніцкі	51	35	98	13	118	—	2	31
	Мозырская акруга	70	44	99	13	—	15	16	11
	У тым ліку:								
5.	Дамановіцкі	74	51	100	5	—	18	15	15
6.	Ельскі	48	37	100	10	—	2	15	12
7.	Жыткавіцкі	79	48	100	8	—	—	13	16
8.	Калінкавіцкі	75	48	100	19	—	14	16	8
9.	Лельчыцкі	71	39	100	24	—	—	13	11
10.	Мозырскі	74	48	100	8	—	14	21	13
11.	Нараўлянскі	75	39	98	31	—	33	8	12
12.	Петрыкаўскі	68	41	100	5	—	14	16	8
13.	Тураўскі	76	47	100	9	—	30	16	24
	Полацкая акруга	75	47	66	3	46	8	—	13
	У тым ліку:								
14.	Асвейскі	61	48	59	5	132	—	1	8
15.	Ветрынскі	86	55	75	5	39	—	11	—
16.	Дрысенскі	86	46	64	2	62	44	1	7
17.	Полацкі	80	49	61	2	23	—	12	—
18.	Расонскі	61	31	71	4	—	23	6	—
	Слуцкая акруга	65	34	94	5	47	—	10	26
	У тым ліку:								
19.	Грэскі	78	30	100	4	8	—	31	34
20.	Капыльскі	54	31	93	4	84	218	26	34
21.	Любанскі	50	43	89	2	—	23	6	—
22.	Слуцкі	52	29	93	4	13	—	5	18
23.	Старобінскі	47	28	92	4	—	5	21	—
24.	Чырвонаслабодскі	80	50	100	16	—	—	13	44
	Раёны па-за акругамі								
	У тым ліку:								
1.	Акцябрскі	74	45	100	13	—	12	9	9
2.	Асіповіцкі	75	40	100	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3.	Багушэўскі	52	43	61	6	174	56	5	8
4.	Бабруйскі	57	39	90	17	64	7	23	23
5.	Барысаўскі	75	57	96	14	—	6	4	4
6.	Бешанковіцкі	51	43	82	13	—	—	13	21
7.	Брагінскі	63	37	97	9	27	—	6	[illegible]
8.	Буда-Кашалёўскі	65	47	100	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9.	Быхаўскі	83	48	100	10	—	8	9	8
10.	Бялыніцкі	63	45	100	8	63	102	17	19
11.	Бярэзінскі	57	50	98	6	311	11	12	21
12.	Веткаўскі	63	64	99	16	—	—	15	5
13.	Віцебскі	64	44	80	8	92	6	4	—
14.	Гарадоцкі	58	41	69	1	124	—	1	15
15.	Глускі	53	43	97	7	—	18	21	11
16.	Гомельскі	67	66	96	7	—	—	8	3
17.	Горацкі	93	64	97	30	94	7	12	15
18.	Добрушскі	71	68	85	6	—	—	22	2
19.	Дрыбінскі	90	45	100	33	276	36	9	24
20.	Дубровенскі	56	40	80	9	167	18	1	5
21.	Жлобінскі	59	45	91	8	—	—	5	4
22.	Журавіцкі	69	44	93	22	190	—	11	7
23.	Заслаўскі	82	32	88	3	23	—	25	20
24.	Камарынскі	76	52	100	40	—	37	18	5
25.	Кармянскі	45	46	100	19	105	—	8	9
26.	Касцюковіцкі	56	40	100	21	57	—	9	6
27.	Кіраўскі	77	51	90	34	133	4	9	13
28.	Клімавіцкі	57	39	90	8	53	—	2	4
29.	Клічаўскі	71	61	86	—	49	—	3	3
30.	Круглянскі	81	54	97	8	17	8	3	25
31.	Крупскі	65	40	100	13	178	—	7	73
32.	Крычаўскі	83	44	93	9	137	—	3	9
33.	Лагойскі	74	35	90	25	19	—	12	13
34.	Лёзнянскі	48	34	60	3	76	13	1	16
35.	Лоеўскі	68	57	98	8	—	—	4	14
36.	Магілеўскі	75	44	100	87	93	31	5	29
37.	Менскі	64	29	91	3	21	10	19	41
38.	Мехаўскі	69	53	61	3	77	—	1	11
39.	Мсціслаўскі	64	34	89	12	30	7	5	11
40.	Парыцкі	65	36	95	3	—	—	8	20
41.	Плешчаніцкі	76	41	93	3	—	—	17	13
42.	Прапойскі	70	45	100	14	90	—	23	8
43	Пухавіцкі	47	35	87	11	12	29	9	28
44.	Рагачоўскі	57	51	91	8	123	—	11	4
45.	Рэчыцкі	59	44	92	2	—	8	5	11
46.	Свяцілавіцкі	55	44	87	16	—	—	3	8
47.	Сенненскі	69	36	93	23	173	—	4	15
48.	Сіроцінскі	39	35	56	6	37	13	1	21
49.	Смалявіцкі	61	30	76	5	98	181	6	18
50.	Смілавіцкі	50	33	96	15	54	41	9	33
51.	Старадарожскі	68	42	100	2	—	40	27	34
52.	Суражскі	72	44	82	1	76	17	6	22
53.	Талачынскі	91	42	100	36	172	33	3	45
54.	Уваравіцкі	44	37	81	1	—	1	3	8
55.	Уздзенскі	72	37	100	3	120	17	30	5
56.	Халопеніцкі	57	42	92	14	84	—	7	29
57.	Хойніцкі	79	43	98	21	—	—	15	39
58.	Хоцімскі	58	38	89	12	113	—	6	17
59.	Церахаўскі	52	56	100	16	—	—	2	8
60.	Чавускі	80	35	98	31	152	138	4	21
61.	Чачэрскі	50	48	100	18	—	—	10	—
62.	Чырвонапольскі	74	40	100	34	109	—	12	21
63.	Чэрвеньскі	52	35	90	4	85	62	6	20
64.	Чэрыкаўскі	67	27	98	23	65	—	3	21
65	Шклоўскі	73	48	100	36	91	57	3	34
	Па БССР	66	43	88	14	67	24	9	17
	Было на 31 жніўня 1937 г.	35	38	79	8	41	7	7	11

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

ЗА РАЗБАЗАРВАННЕ ГАРУЧАГА — ДА АДКАЗНАСЦІ

Рашаючае значэнне ў паспяховым праводзенні ўсіх сельскагаспадарчых работ мае выкарыстоўванне на поўную магутнасць багатай тэхнікі, якой аснашчоны нашы МТС. Але гэтага чамусьці не хочуць зразумець многія кіраўнікі зямельных органаў і дырэктары МТС. Яны дапускаюць вялікае перавыдаткаванне і разбазарванне гаручага, што з'яўляецца прычынай прастою значнай часткі трактарнага парка.

Існуючы закон, што трактарыст павінен атрымліваць 50 проц. каштоўнасці зэканомленага гаручага, не выконваецца. Праведзенай праверкай кантралёрамі Ўпаўнаважанага Камісіі Советскага Кантроля ва Ўваравіцкім, Барысаўскім і Глускім раёнах і на базах Галоўнафты выяўлены факты разбазарвання і раскрадання гаручага з мэтаю зрыву работы трактарнага парка.

Дырэктар Уваравіцкай МТС Данчэнка праводзіць падрыўную работу шляхам раскрадання і перапалу гаручага, з мэтаю выклікання прастою трактарнага парка МТС. За апошнія тры месяцы з нафтабазы Уваравіцкай МТС украдзена 12 тон гаручага. Раздана розным арганізацыям (кааператыўным, загатоўчым, райвыканкому і інш.) 6 тон гаручага і перапалена на трактарах МТС супроць устаноўленай нормы 10 тон.

Данчэнка ўвайшоў у згоду з работнікам гомельскай нафтабазы Крупько, у якога нехапала 3 тон газы, і пакрыў гэты недахват за кошт МТС. Усяго па Уваравіцкай МТС за апошні час раскрадзена і перапалена гаручага да 30 тон. Як вынік, план трактарных работ па МТС выканан на 40 проц.

Гэта шкодніцкая практыка, якая праводзілася ва Уваравіцкай МТС з'яўляецца не выпадковай. Дырэктар МТС Данчэнка—сын памешчыка, меў цесную сувязь з гайдамакаўскай бандай, якая змагалася супроць советскай улады. Зараз, прыкрываючыся партбілетам, пралез на адказнейшы ўчастак з мэтай правядзення падрыўной работы.

У Будзяшчанскай МТС раскрадзена гаручага за апошні час каля 5 тон, раздана розным арганізацыям каля тоны і перапалена звыш устаноўленай нормы каля 3 тон.

Дырэктар МТС Караткевіч безадказна аднёсся да аховы, учоту і кантролю за правільным выдаткаваннем гаручага. Усю гэту адказную работу ён перадаверыў бухгалтэрыі, у выніку чаго ў трактарных брыгадах гаручае зусім не ахоўвалася (брыгада Кутасава) і рознымі асобамі бралася для асабістых патрэб, а трактарыст Салажкоў арганізаваў нават продаж газы і за выручаныя грошы п'янстваваў.

Асабліва вялікі перавыдатак гаручага дапушчан на лішнія халастыя пераезды трактараў. Так, трактар № 1 з шостай брыгады за апошнія тры месяцы зрабіў 37 халастых пераездаў з калгаса ў калгас, на што перавыдаткавана 360 кілограмаў гаручага пры норме выдаткавання гаручага на гэту справу на адзін трактар 180 кгр.

У Барысаўскай МТС па віне дырэктара Рэмендзік толькі за апошні месяц дапушчан перапал 1,5 тоны гаручага, супроць устаноўленай урадам нормы. У Прыямінскай МТС (дырэктар Давідоўскі) гадавы план трактарных работ выканан толькі на 36 проц., а перапал гаручага на 1 гектар мяккага ворыва складае 23 кгр.

Такое-ж шкодніцкае выкарыстанне гаручага дапушчана па Рудабельскай і Глускай МТС, дзе дырэктары Казлоў і Воран зусім не кантралююць правільнасць выдаткоўвання гаручага.

Наркамзем БССР (нам. наркома т. Баранчык) зусім самаўхіліўся ад кантролю за эканомным выдаткоўваннем гаручага па МТС.

Між тым па справаздачных даных МТС, якія ёсць у Наркамземе, відаць, што з 126 МТС па 100 дапушчан перапал гаручага супроць устаноўленай нормы, а па дзесятку МТС, як Тураўская, Крупская, Янушкоўская і інш., выдатак гаручага на 1 гектар работ у пераводзе на мяккае ворыва дасягае 30 кілограмаў замест 19 кгр.

У сістэме Галоўнафты таксама твораццa агіднасці, якія мяжуюцца са шкодніцтвам у забеспячэнні гаручым сельскай гаспадаркі. У сувязі з некаторымі перабоямі ў завозе гаручага ў БССР, Галоўнафта атрымала дырэктыву аб першачарговым забеспячэнні гаручым сельскай гаспадаркі ў межах устаноўленых лімітаў, але гора-кіраўнікі з Галоўнафты не выконваюць гэтай дырэктывы. Так, дырэктар гомельскай базы Галоўнафты Бар В. І. за апошнія 8 дзён выдаў саматужным арцелям, дамам адпачынку, горсовету і іншым арганізацыям 21 тону гаручага (ні адну трапь завезенага за гэты перыяд) з фонда, прызначанага для сельскай гаспадаркі. Такія антыдзяржаўныя дзеянні Бара прызялі да велізарных прастояў трактараў у Свяцілавіцкім, Церахаўскім і інш. раёнах.

Апарат нафтабазы засмечан класава-варожымі людзьмі. Да апошняга часу на базе працавалі выкрытыя ворагі народу. На базе маюць месца хабары, злоўжыванні і самыя грубыя адносіны да наведвальнікаў.

Дырэктар нафтабазы Бар культывуе падхалімства і ўгодніцтва, сістэматычна п'янствуе з падпарадкаванымі яму людзьмі і з прыязджаючай кліентурай.

Такое-ж агіднае становішча мае месца на магілеўскай і церахоўскай нафтабазах Галоўнафты.

Кіраўнік Беларускай канторы Галоўнафта—Грыгор'еў не кантралюе работы дырэктароў нафтабаз. Ведаючы аб развале работы і злоўжываннях на гомельскай і магілеўскай базах, не прымае мер да аздараўлення работы гэтых нафтабаз.

За разбазарванне і раскраданне гаручага дырэктар Уваравіцкай МТС Данчэнка і гомельскай нафтабазы Галоўнафты Бар прыцягваюцца Ўпаўнаважаным Камісіі Советскага Кантроля да крымінальнай адказнасці.

За адсутнасць кантролю ў справе правільнага выдаткоўвання гаручага, кіраўніку Белканторы Галоўнафта Грыгор'еву і нам. Наркамзема БССР Баранчыку вынесены спагнанні. Работнікі зямельных органаў, МТС і Галоўнафты павінны зрабіць для сябе адпаведныя вывады, каб правільна і эканомна выдаткоўваць гаручае па прамому прызначэнню.

ВІЗНЕР С. К.

СКОНЧЫЛІ ЗДАЧУ ІЛЬНАВАЛАКНА

Калгас імя Дзяржынскага, Ардацкага сельсовета, Шклоўскага раёна, першым у раёне скончыў здачу па кантрактацыйнаму дагавору ільнавалакна ручной апрацоўкі. Здана 1041 кілограм пры плане 1000 кілограмаў. Валакно здана сярэднім нумарам —10,8 пры плане — 10,5. Гэты калгас на 5 верасня здаў 162 цэнтнеры ільнатрасты пры плане 345 цэнтнераў.

Набліжаюцца да выканання плана здачы ільнавалакна калгасы: «Молат», Славенскага сельсовета, які здаў 1747 кілограмаў 13,8 нумарам пры плане 1800 кілограмаў сярэднім нумарам 11,5; калгас «Чырвоны гарадзец», К.-Лаўскага сельсовета здаў 1149 кілограмаў 11,5 нумарам пры плане 1260 кілограмаў.

В. КАВАЛЬЧУК.

ЧАМУ ТАКАЯ МАРУДНАСЦЬ?

20 ліпеня ў «Звяздзе» быў змешчан артыкул пра шкодніцкую практыку Упаўкамзага Беларусі.

Хаця прайшло з таго часу больш паўтара месяца, але партарганізацыя і па сённяшні не зрабіла ўсіх неабходных вывадаў з сігнала «Звязды». Патрабаваўся спецыяльны напамінак газеты, каб парторг т. Карунчыкава хоць абмеркавала артыкул на сходзе.

На партсходзе, які адбыўся ў другой палове жніўня, быў выключан з партыі ўпаўнаважаны камітэта загатовак. Той-жа сход даручыў парторгу тэрмінова расследваць матэрыялы аб намесніку ўпаўнаважанага камітэта загатовак т. Турэцкім і загадчыку аддзела Фальковічу і вынікі далажыць партсходу.

Але да гэтага часу пытанне ні аб Турэцкім, ні аб Фальковічу не вырашана (аб апошнім нават расследванне не пачалі).

Між тым аб Турэцкім, напрыклад, пытанне зусім яснае. Ён нясе поўную адказнасць за шкодніцкую практыку і засмечанасць апарата камітэта загатовак. Ён доўгі час быў у акружэнні ворагаў народа і не выкрываў іх. І, нарэшце, Турэцкі утоіў ад партыі рад важных біяграфічных даных. Ён у анкетах пісаў, што бацька быў рамізнікам, на справе-ж ён меў свой скурзавод з наёмнай рабочай сілай. Вельмі сумніцельным з'яўляецца прабыванне Турэцкага ў радах Чырвонай Арміі. Калі верыць яго ўласным апавяданням, ён папаў у палон да палякаў і нейкім цудам уцёк адтуль, як раз у той час, калі яго павінны былі расстраляць. Жывыя-ж сведкі сцвярджаюць, што Турэцкі ўхіляўся ад службы ў Чырвонай Арміі.

Да гэтага трэба дадаць, што Турэцкі быў адным з актыўных арганізатараў камітэта бунда ў Петрыкаве.

У святле гэтага зусім незразумела злачынная маруднасць у вырашэнні справы партарганізацыяй (выконваючы абавязкі парторга тав. Фрайман) і Кагановіцкага райкома партыі, які ведае аб усім, але пытанне не вырашае.

СПРАВА РУК ШКОДНІКАЎ

З месяца ў месяц гомельскі дрэваапрацоўчы камбінат імя Гікало не выходзіць з ганебнага прарыву па выкананню плана і цягне ўсю прамысловасць горада Гомеля назад. За 6 месяцаў 1937 года план камбінатам выканан на 58 проц.

Прычыны невыканання плана хаваюцца ў дрэнным кіраўніцтве прадпрыемствамі, у першую чаргу з боку дырэктара камбіната Лебедзева. Мэблевая фабрыка камбіната поўнасцю забяспечана ўсім неабходным, аднак, план сістэматычна не выконвае (за 6 месяцаў план выканан на 48 проц.).

Брак на фабрыцы даходзіць да 40—50 проц. Апрацаваныя дэталі, выраблены з дэфіцытнай сыравіны (дуб), дзесяткамі кубаметраў вывозяцца з фабрыкі і па распараджэнню начальніка фабрыкі Дончанка спальваюцца ў топках электрастанцыі. Гатовыя крэслы, выпускаемыя фабрыкай,—нізкай якасці. Не так даўно два вагоны гатовых крэслаў былі ў горадзе Менску забракаваны. Сядзенні крэслаў адразу-ж пасля выпуску адклейваюцца. Паліроўка вельмі нізкай якасці.

На фабрыцы пануе расхлябанасць. Дэталі па некалькі разоў перарабляюцца. Дзесяткі рабочых гадзінамі штодзённа прастойваюць з-за таго, што няма ўвязкі паміж цэхамі.

2 жніўня на фабрыцы меў месца такі выпадак. Начальнік фабрыкі т. Дончанка аддаў загад змяніць састаў масцікі, якой пакрываюць крэсла перад шліфоўкай. Новы састаў масцікі выклікаў атручванне рабочых: чыханне, слёзацячэнне. Рабочыя адмовіліся працаваць гэтым саставам, што пацягнула за сабой прастой цэхаў ручной шліфоўкі, абівачнага і паліровачнага.

Дырэктар камбіната Лебедзеў, прышоўшы праверыць гэты факт, супакоіўся на тлумачэнні начальніка фабрыкі Дончанка, што рэцэпт будзе заменен. Тав. Лебедзеў і партком з гэтага факта не зрабілі палітычных вывадаў.

Рабочыя і майстры фабрыкі не раз падавалі сігналы Лебедзеву аб дрэннай рабоце начальніка фабрыкі Дончанка, аб яго грубасці, няўважлівасці да заяў і скарг рабочых, аб фактах абліку рабочых і незаконнага паніжэння разрадаў. Многа пісалася і гаварылася на сходах рабочых, партыйных і комсамольскіх аб самадуры Дончанка, але ўся бяда ў тым, што Дончанка знаходзіцца пад крылышкам Лебедзева. Калі заўком патрабаваў аддання суду вінаўнікоў масавага абліку рабочых (170 чалавек), начальніка фабрыкі Дончанка і планавіка Гольдзіна, то Лебедзеў стаў на абарону іх.

Абозная вытворчасць, якая складае 62 проц. усёй прадукцыі, выпускаемай камбінатам, выконвае свой план на 35—40 проц. Прычыны невыканання плана крыюцца не столькі ў адсутнасці паковак для павозак (чым больш усяго любіць прыкрываць сваю дрэнную работу Лебедзеў), колькі ў няўменні ці нежаданні мабілізаваць унутраныя рэсурсы, эканоміць дэфіцытную сыравіну — метал і драўніну; у няўменні і нежаданні арганізаваць правільную сувязь паміж цэхамі. На камбінаце ляжыць 150 тон ліставога жалеза для рэзкі на шыны і кольцы для калёс. Лебедзеў не выкарыстоўвае гэты метал, а лічыць за лепшае крычаць аб адсутнасці шыннага жалеза. Брак па калёсах дасягнуў велізарных размераў. У другім калёсным цэху ляжаць тысячы гатовых калёс забракаваныя.

Процант траўматызма па камбінату вельмі вялікі. Гэта гаворыць аб адсутнасці барацьбы за ахову працы. Асабліва гэта датычыць абознай вытворчасці. Справе аховы працы і тэхнікі безапаснасці дырэкцыя не надае належнай увагі.

Не выконвае плана і лесацэх, поўнасцю забяспечаны сыравінай. Да гэтага часу ў лесацэху адбываюцца паломкі станкоў, выходзяць са строю маторы.

На активе гаспадарнікаў, які сабраўся ў сакавіку разам са стаханаўцамі для вывучэння даклада таварыша Сталіна і рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), было выяўлена многа агіднасцей, ускрыты факты шкодніцтва. Было вынесена многа прапаноў па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва і паляпшэння работы камбіната. Аднак Лебедзеў практычных вывадаў для сябе з гэтага не зрабіў. Усе яго рашэнні асталіся ў аб'ёмістых папках дырэкцыі.

Што сабой уяўляе Лебедзеў? Лебедзеў —сын буйнага валютчыка. Да апошняга часу ён скрываў гэта ад партыі, і толькі нядаўна партыйная арганізацыя даведалася аб гэтым, але не зрабіла ніякіх вывадаў. Жонка Лебедзева—дачка б. буйнага спекулянта з вёскі Цярэшкавічы, дзе яе бацька вёў буйны гандаль. Яна таксама скрывае гэта ад сваёй партыйнай арганізацыі. Лебедзеў быў цесна звязан з выкрытымі зараз ворагамі народа, пралезшымі ў Гомельскі гарком КП(б)Б. Аднаму з гэтых ворагаў, перад яго выкрыццём, Лебедзеў наладжваў у сябе на кватэры «развітальны» вечар.

Знаходзячыся на вучобе ў г. Менску, Лебедзеў быў таксама цесна звязан з зараз выкрытым ворагам народа, які праводзіў там сваю контррэволюцыйную работу. Трэба думаць, што Лебедзеў ведаў аб справах сваіх прыяцеляў.

На старонках заводскай газеты (рэдактар Іофе) крытыкі амаль няма, а калі і ёсць, то гэта крытыка—гледзячы на асобы. Пісем рабочых мала. Большая частка газеты занята перадрукаваннем матэрыялаў з другіх газет. Аб фактах прамога шкодніцтва на камбінаце ў газеце ні слова няма. Насценны друк ва ўсіх цэхах амаль не існуе. Такая работа газеты стане зразумелай, калі паглядзець, што ўяўляе сабой яе рэдактар Іофе. Бацька Іофе да рэволюцыі меў завод фруктовых вод у г. Гомелі. На гэтай-жа вуліцы сам ён меў вялікі дом. Усё гэта Іофе ад партыі скрывае.

Іофе атрымаў ад групы рабочых-будаўнікоў пісьмо аб тым, што новая сушылка пабудавана па-шкодніцку і што 7-я і 8-я камеры пушчаныя ўжо ў эксплаатацыю, могуць абваліцца, а гэта можа прывесці да чалавечых афяр. Пісьмо Іофе на працягу некалькіх дзён скрываў ад партыйнай арганізацыі, не гледзячы на тое, што ў ім было ўказана, што сушылка павінна неадкладна рухнуць. Партыйная арганізацыя даведалася аб гэтым ад другога члена партыі і прыняла меры. Здавалася-б, што партком павінен быў зрабіць палітычныя вывады з гэтага факта. Аднак і гэта зроблена не было. Іофе, падхалімнічаючы да членаў парткома, відавочна, сумеў заўбіць іх давер'я. Асаблівую падтрымку Іофе аказвае член парткома—дырэктар камбіната Лебедзеў. Падтрымка гэта бывае і матэрыяльнай і маральнай. Партком-жа і яго сакратар т. Герман не бачаць, ці не жадаюць бачыць сапраўднага твару Лебедзева, Іофе і Дончанка.

З усіх гэтых фактаў неабходна зрабіць адзін вывад: на камбінаце арудуюць ворагі, умела двурушнічаючы і маскіруючыся, твораць подлыя справы, давёўшы буйнейшае прадпрыемства рэспублікі да глыбокага прарыву.

КАГАНОЎ П. М.
ФІЛІМОНАЎ І. Н.

ВЫІГРЫШ У 1.000 РУБЛЁЎ

ХОЙНІКІ. За першы дзень аплаты выйгрышаў па трэцяму тыражу пазыкі другой пяцігодкі (выпуск чацвертага года) райашчадкасай выдана 5.120 руб. Трымальнік аблігацый тав. Бельскі Іван Пятроў—калгаснік сельскагаспадарчай арцелі «Чырвоны араты», Навасёлкаўскага сельсовета—на аблігацыю ў 100 рублёў атрымаў выйгрыш у суме 1.000 рублёў. Ёсць выйгрышы і па 750, 600, 375 рублёў.

ФАЛЬКОВІЧ.

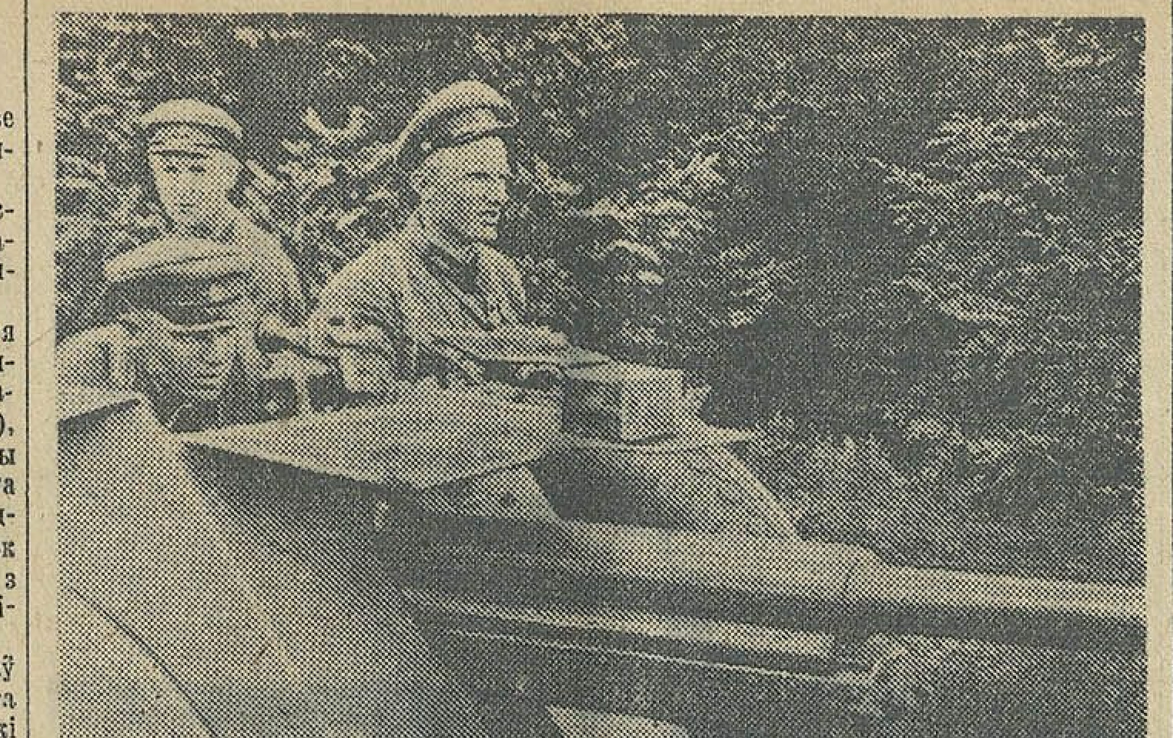

Без промаху страляе гармата комсамольца т. Дзенісенка. На апошняй баявой стральбе па рухаючыхся ў розных напрамках цэлях гармата Дзенісенка, выпусціўшы 9 снарадаў, паразіла 3 цэлі з прамымі паказаннямі. НА ЗДЫМКУ (першы справа): т. Дзенісенка.

Фото П. Вальд.

ПРАДУХІЛІЦЬ ЗРЫЎ ВАЖНЕЙШАЙ РАБОТЫ

Перамога соцыялізма ў нашай краіне, рост культуры працоўных суправаджаюцца небывалым узлымам народнай творчасці. Росквіту народнай творчасці ва ўсіх яе праяўленнях аддае выключную ўвагу наша партыя і асабіста таварыш Сталін. Зусім зразумела, што пытанні фальклору і народнага мастацтва павінны заняць адно з важнейшых месц ва ўсёй рабоце Акадэміі навук БССР.

На справе гэты важны ўчастак ідэалагічнага фронта ўсімі спосабамі запіраўся ворагамі народа, якія прабраліся ў кіраўніцтва Акадэміі.

За апошнія гады супрацоўнікамі секцыі этнаграфіі і фальклорнай камісіі праробленa важная работа па падрыхтоўцы да выдання раду каштоўнейшых фальклорных зборнікаў.

Выключнае палітычнае значэнне набывае падрыхтаваны да друку зборнік «Беларускі совецкі фальклор», які ўключае каля 3000 узораў паслякастрычніцкай вуснай паэтычнай творчасці беларускага народа, сабраны фальклорнымі экспедыцыямі і шырокай сеткай карэспандэнтаўзбіральнікаў на месцах. Гэты зборнік 2 гады хадзіў па рэцэнзіях у людзей, не толькі нічога не разумеючых у пытаннях фальклору, але ў дадатак, як выявілася, — лютых ворагаў народа. У кожнага з іх зборнік марынаваўся па поўгода.

Другая работа, прароблена секцыяй этнаграфіі і фальклорнай камісіяй — гэта падрыхтоўка трохтомнага выдання беларускіх народных песень з мелодыямі, які ўключае звыш 1000 народных дарэволюцыйных і совецкіх песень. Калектыў навуковых работнікаў упарта працаваў для таго, каб забяспечыць своечасовы выхад у свет за XX гадавіны Вялікай Соцыялістычнай Кастрычніцкай Рэволюцыі першага тома, які складаецца з дарэволюцыйных песень на соцыяльныя матывы і песень совецкіх. Але вораг і тут пастараўся налажыць сваю брудную лапу. Былы прэзідэнт АН усімі сродкамі гармазіў выпуск гэтых зборнікаў і адкрыта выказваўся аб непатрэбнасці гэтай справы.

Трацкісцка - зіноўеўскім шпіёнам фашызма, больш за ўсё ненавідзячым совецкі народ, не па нутру тая народная радасць і гордасць за свае перамогі якія праяўляюцца ў сучасным совецкім фальклоры. Знайшліся рэцівыя самастрахоўшчыкі накшталт вучонага сакратара Інстытута гісторыі тав. Лебовіча, які падтрымліваў гэту шкодніцкую практыку ворагаў народа, усяляк падхалімнічаючы перад імі.

Лебовіч ніколі не прыслухоўваўся да голасу радавых работнікаў і заўсёды выконваў нават відавочныя шкодніцкія загады. 27 ліпеня на агульным сходзе Інстытута гісторыі Лебовіч прачытаў спіс, у якім амаль усе работнікі секцыі этнаграфіі і фальклорнай камісіі павінны былі быць звольнены з работы. Гэта была лінія шкодніцкага кіраўніцтва Акадэміі, накіраваная на ліквідацыю секцыі этнаграфіі і фальклорнай камісіі. Гэта падвярджаецца яшчэ і тым, што ўся тэматыка гэтай секцыі на 1938 год па ўказанню аднаго шпіёна і са згоды Лебовіча была знята.

Секцыя этнаграфіі правяла значную работу не толькі па фальклору, але таксама і па збіранню народнага мастацтва (арнамент, адзенне, ткацтва, разьба па дрэву і т. д.). Ужо цяпер ідзе падрыхтоўка да выдання альбома народнага арнамента.

Злачыннае марынаванне фальклорных зборнікаў не турбуе Лебовіча. Толькі на пасяджэнні секцыі этнаграфіі 3 верасня Лебовіч прызнаўся ў тым, што ўказаны шпіён напаў на секцыю этнаграфіі, тармазіў фальклорную работу, але аб тым, што ён да апошніх дзён палкам праводзіў гэтую лінію, Лебовіч прамаўчаў.

Лебовіч ніколі не меў цвёрдай бальшавіцкай палітычнай лініі ў справе кіраўніцтва навукова - даследчай працай ін-та. Ён заўсёды рабскі пакланяўся перад гэтымі аўтарытэтамі ворагаў народа, якія, як ён сам прызнаўся, вельмі лёгка яго выкарыстоўвалі.

Усё гэта прывяло да таго, што работа, падрыхтаваная да Вялікага юбілея, пастаўлена пад пагрозу зрыву.

Партком і прэзідыум АН БССР павінны мабілізаваць усю масу чэсных і адданых справе партыі навуковых работнікаў, каб, ліквідуючы вынікі шкодніцтва, забяспечыць выкананне вытворчых планаў.

Група навуковых работнікаў секцыі этнаграфіі і фальклорнай камісіі.

ЧАМУ НЕ РЭАГУЕ ГАРКОМ КП(б)Б?

У артыкуле «Даўныя паводзіны парткома Наркомасветы», апублікаваным у «Звяздзе» ад 15 жніўня, «Звязда» ўзнімала пытанне аб кіраўніцтве партарганізацыі Наркомасветы. Прайшло ўжо больш трох тыдняў пасля апублікавання гэтага артыкула. Тэрмін дастатковы для таго, каб праверыць усе факты [illegible] рашэнні. Але да гэтага часу ні [illegible] па гэтаму пытанню не прынята ні партарганізацыяй, ні бюро Кагановіцкага райкома. Дзіўную марудлівасць праяўляе ў [illegible] справе і сакратар гаркома т. Ліпін. Бюро гаркома выдзеліла спецыяльную камісію для расследавання. Камісія даўно закончыла сваю работу, а бюро гаркома ніяк не [illegible] на гэта [illegible] на сваім пасяджэнні.

Становішча-ж партыйнай арганізацыі Наркомасветы выклікае законную трывогу. Партарганізацыя да апошняга часу ніякіх вывадаў не зрабіла з таго факту, што ў апараце Наркомасветы выкрыты польскія шпіёны, якія на працягу доўгага часу праводзілі [illegible] работу [illegible]

«Звязда» пісала ўжо аб намесніку камісара Серафімаве. [illegible]

[illegible] партыйна, дварушніцтва.

На ўсіх сваіх анкетах, біяграфіях Серафімаў [illegible]

Серафімаў усюды выдае сябе, як член партыі з 1918 года, старанна утойваючы, што ён з 1920 па 1925 г. не з'яўляўся членам партыі. [illegible]

[illegible]

Непашаваецца і другое пытанне: чаму тав. Ліпін, ведаючы аб усіх гэтых, не прыняў [illegible] партарганізацыі і парт. Наркомасветы.

І. ІРШ.

КАМУ ПАТУРАЕ ПАРТОРГ

У трэсце Зялёнага будаўніцтва [illegible]

[illegible] але і у парку імя Горкага, якім кіруе трэст.

Комуністы партарганізацыі трэста і парку неаднаразова сігналізавалі аб дзейнасці ворагаў. Аднак парторг т. Каган не толькі не прыслухоўваецца да голасу комуністаў, але свядома прыкрывае шкоднікаў і іх пасобнікаў. Гэта ён прымаў усе [illegible] шпіёнаў.

Характэрна адзначыць, што Варашылаўскі райком партыі, якому падпарадкавана пярвічная партыйная арганізацыя, не ведае, што робіцца ў трэсце і ў парку, не ведае сапраўднага становішча жыцця і работы партарганізацыі.

ФРЫД.

Р. ВОЛЬСКІ

ВЫБАРЧЫЯ КАМІСІІ

Для падрыхтоўкі выбараў, для падліку галасоў і нагляду за няўхільным выкананнем у ходзе выбараў «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» ствараюцца асаблівыя органы, якія носяць назву выбарчых камісій. Выходзячы з прынцыпаў соцыялістычнага дэмакратызма, наш выбарчы закон устанавіў, што правядзенне выбараў у Советы дэпутатаў працоўных з'яўляецца справай працоўных, што яно павінна быць даручана органам, складзеным з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных. Члены гэтых выбарчых камісій павінны карыстацца давер'ем і аўтарытэтам працоўных. Трэба таму загадзя намеціць і абмеркаваць кандыдатуры асоб, здольных выканаць адказную работу ў выбарчых камісіях.

Пры вывучэнні Сталінскай Канстытуцыі і «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» неабходна звярнуць асаблівую ўвагу на палітычнае значэнне і велізарную адказнасць выбарчых камісій перад народнымі масамі нашай краіны. Партыйныя, совецкія, профсаюзныя і іншыя грамадскія арганізацыі павінны растлумачыць палітычную ролю і функцыі выбарчых камісій, навучыць членаў гэтых камісій праяўляць сталінскія клопаты аб людзях, адносіцца ўважліва да кожнага грамадзяніна, кожнага выбаршчыка, да заяў, скарг і патрабаванняў. Члены камісій павінны праявіць сапраўдную бальшавіцкую пільнасць, умець распазнаваць ворага, прабуючага скарыстаць выбары для сваіх варожых выступленняў, для парушэння парадку выбараў і т. п.

У капіталістычных краінах выбарчыя камісіі ў двукоссях, як і ўвесь буржуазны дзяржаўны апарат, ствараюцца, прама ці ўскосна па назначэнню. У некаторых дзяржавах наогул няма выбарчых камісій, бо выбарамі кіруе адпаведнае міністэрства і прызначаныя ім чыноўнікі.

Так, напрыклад, у Англіі выбары праводзяць чыноўнікі — мясцовыя ці дзяржаўныя. Спіс выбаршчыкаў складае асобы чыноўнік па рэгістрацыі выбаршчыкаў. Чыноўнікамі па правядзенню выбараў з'яўляюцца: а) шэрыф[1]) графства, б) шэрыф горада ці старшыня гарадскога кіраўніцтва, калі выбарчая акруга супадае ці ўваходзіць у горад, не маючы шэрыфа. Намеснікам чыноўніка па правядзенню выбараў можа быць прызначан (з адабрэння совета па справах мясцовага ўпраўлення) чыноўнік па складанню спіса выбаршчыкаў. Чыноўнік па выбарах прызначае для кожнага выбарчага ўчастка (месца падачы галасоў) асобага, старшынствуючага чыноўніка, які праводзіць выбары ў даным участку.

Ва Францыі складаннем і праверкай спіса выбаршчыкаў займаецца адміністратыўная камісія, складаючаяся з мэра[2]), прадстаўніка прэфекта[3]) і прадстаўніка комунальнага самакіравання (выключэнні складаюць Парыж і Ліон, для якіх устаноўлен другі парадак). Скаргі па поваду спіса выбаршчыкаў прымае так называемая муніцыпальная камісія, складаючаяся з членаў вышэйпамянёнай адміністратыўнай камісіі і двух прадстаўнікоў мясцовага самакіравання.

Для падрыхтоўкі выбараў ствараецца спецыяльная камісія для кожнай выбарчай акругі. Яна складаецца з начальніка грамадзянскага суда ці прызначаемага ім суддзі (старшыня камісіі), з галоўнага зборшчыка поштаў ці прызначанай ім асобы (член камісіі) і галоўнага справавода суда (сакратар камісіі).

Для правядзення выбараў і падліку галасоў ствараецца ў кожным выбарчым пункце (месца падачы галасоў) бюро, складаючаеся з мэра (ці яго намесніка) у якасці старшыні і 4 членаў мясцовага самакіравання. У бюро могуць быць прыцягнуты таксама і выбаршчыкі. У галоўным горадзе дэпартамента арганізуецца камісія для падліку галасоў, паданых у выбарчых акругах. Гэтая камісія складаецца з начальніка грамадзянскага суда (ці яго намесніка) як старшыні і чатырох членаў генеральнага совета дэпартамента. Генеральны совет дэпартамента — выбарны орган, складаючыйся пры прэфекце. Гэты совет не мае амаль ніякага значэння, бо прэфект карыстаецца неабмежаванай уладай.

Такім чынам, ва ўсіх так называемых выбарчых камісіях у Англіі, ва Францыі, а таксама ў іншых буржуазных краінах рашаючую ролю ў правядзенні выбараў адыгрываюць чыноўнікі дзяржаўнага апарата.

У нас—у соцыялістычнай дзяржаве—выбары ў Советы дэпутатаў працоўных з'яўляюцца сапраўды народнымі выбарамі і таму і ўсе органы, кіруючыя правядзеннем выбараў, з'яўляюцца, як і ўсе органы совецкай дзяржавы, органамі рабочых і сялян. У нас выбарчыя камісіі, пачынаючы з Цэнтральнай выбарчай камісіі і канчаючы ўчастковай выбарчай камісіяй, складаюцца з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных.

Палажэнне аб выбарах устанаўлівае цвёрдыя тэрміны арганізацыі выбарчых камісій. Склад Цэнтральнай выбарчай камісіі апублікоўваецца адначасова з апублікаваннем дня выбараў. Склад камісій па выбарах у Совет Нацыянальнасцей у саюзных і аўтаномных рэспубліках, аўтаномных абласцях і нацыянальных акругах — не пазней чым за 50 дзён да выбараў. Акруговыя па выбарах у Совет Саюза выбарчыя камісіі — не пазней чым за 55 дзён да выбараў. Акруговыя па выбарах у Совет Нацыянальнасцей выбарчыя камісіі саюзных рэспублік і аўтаномных абласцей—не пазней чым за 50 дзён да выбараў. Участковыя выбарчыя камісіі—не пазней чым за 40 дзён да выбараў. Гэтыя тэрміны з'яўляюцца крайнімі тэрмінамі — да гэтага часу выбарчыя камісіі павінны быць складзены, зацверджаны і павінны прыступіць да выканання сваіх абавязкаў.

Якія-ж правы і абавязкі выбарчых камісій?

На Цэнтральную выбарчую камісію па выбарах у Вярхоўны Совет СССР ускладаецца:

а) агульны нагляд за ходам выбараў у Совет Саюза і ў Совет Нацыянальнасцей па ўсёй тэрыторыі СССР, г. зн. нагляд за няўхільным выкананнем Палажэння аб выбарах;

б) разгляд і вынясенне канчатковых рашэнняў па скаргах на няправільныя дзеянні выбарчых камісій;

в) устанаўленне ўзораў выбарчых скрынак, формы «пасведчанняў на права галасавання», формы і колеру выбарчых бюлетэняў і канвертаў для іх і т. д.

Пасля сканчэння выбараў Цэнтральная выбарчая камісія рэгіструе выбраных дэпутатаў у Вярхоўны Совет і здае мандатным камісіям Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей справаводства па выбарах. Мандатныя камісіі выбіраюцца, згодна артыкула 50 Канстытуцыі СССР. Советам Саюза і Советам Нацыянальнасцей для кожнай палаты Вярхоўнага Совета асобна. Мандатныя камісіі Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей правяраюць (кожная ў паасобку) поўнамоцтвы дэпутатаў сваёй палаты і выносяць прапановы прызнаць поўнамоцтвы ці касіраваць выбары асобных дэпутатаў. Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей выносяць па гэтаму поваду канчатковае рашэнне.

Выбарчым Камісіям саюзнай рэспублікі, аўтаномнай рэспублікі, аўтаномнай вобласці, нацыянальнай акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей даручана:

а) нагляд за няўхільным выкананнем «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» пры выбарах у Совет Нацыянальнасцей на тэрыторыі рэспублікі (саюзнай ці аўтаномнай), аўтаномнай вобласці, нацыянальнай акругі;

б) разгляд скаргаў на няправільныя дзеянні па выбарах у Совет Нацыянальнасцей і вынясенне па іх рашэнняў. Гэтыя рашэнні могуць, аднак, быць абскарджаны ў Цэнтральную выбарчую камісію, якая выносіць канчатковыя рашэнні.

Вялікі круг абавязкаў і правоў ускладзен на акруговую выбарчую камісію па выбарах у Совет Саюза. Акруговыя выбарчыя камісіі па выбарах у Совет Саюза павінны ў першую чаргу паклапаціцца аб тым, каб выканаўчыя камітэты Советаў дэпутатаў працоўных правялі дзяленне выбарчых акруг у Совет Саюза на выбарчыя ўчасткі і правільна арганізавалі гэтакія. Далей акруговыя выбарчыя камісіі па выбарах у Совет Саюза павінны наглядаць за тым, каб выбарчыя спісы былі своечасова і правільна складзены і даведзены да ведама выбаршчыкаў.

Акруговыя выбарчыя камісіі праводзяць работу па рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты Совета Саюза. Акруговая выбарчая камісія па выбарах у Совет Саюза павінна апублікаваць спіс кандыдатаў у дэпутаты Совета Саюза не пазней, чым за 25 дзён да выбараў.

У абавязкі Акруговай камісіі па падрыхтоўцы выбараў уваходзіць загатоўка ўсіх патрэбных для выбараў друкаваных матэрыялаў, як-та: выбарчых бюлетэняў, канвертаў (у якіх гэтыя бюлетэні павінны апускацца ў выбарчыя скрынкі), бланкаў, скрынак, пячатак і т. п. Акруговыя выбарчыя камісіі абавязаны прыняць усе меры да таго, каб увесь матэрыял быў своечасова і ў патрэбнай колькасці ёю атрыман і дастаўлен ва ўчастковыя камісіі.

Другая група абавязкаў і правоў Акруговай выбарчай камісіі па выбарах у Совет Саюза датычыць дзейнасці камісіі пасля падачы галасоў у выбарчых участках. Сюды адносіцца ў першую чаргу падлік галасоў і ўстанаўленне рэзультатаў выбараў па данай акрузе. Акруговая выбарчая камісія падлічвае на падставе пратаколаў, паступіўшых ад участковых выбарчых камісій, агульную колькасць сапраўдных галасоў, паданых па ўсёй выбарчай акрузе па выбарах у Совет Саюза за кожнага выстаўленага кандыдата і на падставе ітогавых даных вызначае рэзультат выбараў. Прыступаючы да падліку, акруговая камісія павінна пераканацца, што з усіх участкаў паступілі пратаколы і шчотныя лісты. Пасля ўстанаўлення рэзультатаў выбараў Акруговая выбарчая камісія па выбарах у Совет Саюза выдае выбранаму дэпутату пасведчанне аб абранні і пасылае ў Цэнтральную выбарчую камісію справаводства па выбарах.

У задачы Акруговых выбарчых камісій па выбарах у Совет Нацыянальнасцей уваходзіць, па-першае, прыём заяў па рэгістрацыі кандыдатаў у Совет Нацыянальнасцей, рэгістрацыя гэтых кандыдатаў і апублікаванне спісаў зарэгістраваных кандыдатаў для данай выбарчай акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей. Па-другое, загатаўленне выбарчых бюлетэняў для данай выбарчай акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей і перасылка гэтакіх ва ўсе выбарчыя ўчасткі данай выбарчай акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей. Пасля падачы галасоў у выбарчых участках Акруговая выбарчая камісія па выбарах у Совет Нацыянальнасцей праводзіць падлік галасоў на падставе пратаколаў, атрыманых ад усіх выбарчых участкаў данай выбарчай акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей, вызначае рэзультаты выбараў і выдае абранаму дэпутату ў Совет Нацыянальнасцей пасведчанне аб абранні.

З прычыны таго, што выбарчыя ўчасткі з'яўляюцца агульнымі для выбараў у Совет Саюза і ў Совет Нацыянальнасцей, участковыя выбарчыя камісіі таксама з'яўляюцца агульнымі для выбараў у абедзве палаты Вярхоўнага Совета СССР. Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР не ўскладае на гэтыя камісіі ніякіх падрыхтоўчых функцый. Аднак, зусім відавочна, што гэтыя камісіі павінны пачаць сваю работу не ў момант пачатку выбараў, г. зн. у 6 гадзін раніцы ў дзень выбараў, а загадзя: паклапаціцца аб належным хаванні атрыманых ёю друкаваных матэрыялаў, праверыць прыгоднасць памяшкання, у якім адбудзецца галасаванне, прыгоднасць абсталявання пакоя для запаўнення бюлетэняў, наяўнасць усіх неабходных друкаваных матэрыялаў і т. д. Заўважаныя недахопы павінны быць неадкладна знішчаны советам дэпутатаў працоўных і адпаведнай Акруговай выбарчай камісіяй.

Асноўны абавязак участковых выбарчых камісій заключаецца: а) у прыёме выбарчых бюлетэняў і б) у падліку галасоў, паданых за кожнага кандыдата ў Совет Саюза і ў Совет Нацыянальнасцей.

На пасяджэннях Акруговых выбарчых камісій па выбарах у Совет Саюза і па выбарах у Совет Нацыянальнасцей, а таксама на пасяджэннях участковых камісій пры падліку галасоў могуць прысутнічаць спецыяльна на гэта ўпаўнаважаныя прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных, а таксама прадстаўнікі друку. Такім чынам наш выбарчы закон яшчэ больш гарантуе ўдзел самых шырокіх мас у правядзенні выбараў. Грамадзяне самі не толькі складаюць усе выбарчыя камісіі, але і наглядаюць за іх штодзённай работай, а таксама непасрэдна наглядаюць праз сваіх асобна вылучаных упаўнаважаных пры падліку галасоў, г. зн. пры вызначэнні рэзультатаў выбараў.

Такая шырокая сапраўдная дэмакратыя можа ўжывацца і на справе ўжываецца толькі ў нашай соцыялістычнай дзяржаве.

[1]) Шэрыф з'яўляецца прадстаўніком дзяржаўнай улады ў графствах і некаторых гарадах, спаўняючым адміністратыўныя і судовыя функцыі. Шэрыфы графств прызначаюцца каралём, шэрыфы гарадоў выбіраюцца.

[2]) Мэр—глава сяла ці горада, выбіраемы мясцовым комунальным самакіраваннем на тэрмін у 4 гады.

[3]) Прэфект — начальнік дэпартамента, г. зн. вышэйшай адміністратыўна-тэрытарыяльнай адзінкі ва Францыі. Прэфект прызначаецца прэзідэнтам рэспублікі па прадстаўленню міністра ўнутраных спраў.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

КІТАЙСКІЯ ВОЙСКІ ЗАНЯЛІ БАОШАНЬ

ШАНХАЙ, 8 верасня. (БЕЛТА). Учора кітайскія войскі з боем узялі назад гор. Баошань (на паўночны захад ад Шанхая) і ўтрымліваюць яго. Баі вакол Баошаня працягваюцца.

Афіцыяльна паведамляецца, што ў рэзультаце паветранай бамбардыроўкі кітайскімі японскіх ваенных суднаў, стаяўшых у Сяочуньба (на поўнач ад Лодзяня), бомбы папалі ў два японскія знішчальнікі і адзін крэйсер. На знішчальніках пачаўся пажар.

Да сённяшняй раніцы працягваўся моцны бой на поўнач ад Лодзяня. У выніку атакі, прадпрынятай кітайскімі войскамі ў напрамку Шацзелін, [illegible] кітайскія войскі прасунуліся на адну мілю.

ЗБІТЫ ДВА ЯПОНСКІЯ САМАЛЁТЫ

ШАНХАЙ, 8 верасня. Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, 4 японскія бамбардыроўшчыкі ў суправаджэнні 4 знішчальнікаў зрабілі налёт на кітайскія аэрадромы паміж Ханьчжоў і Гуандэ (на паўночны захад ад Ханьчжоў). На дарозе назад японскія самалёты былі наспігнуты кітайскімі знішчальнікамі ў раёне возера Тайху (на захад ад Шанхая). У выніку бою адзін японскі бамбардыроўшчык і адзін знішчальнік збіты ў раёне возера.

НАСТУПЛЕННЕ ЯПОНСКІХ ВОЙСК У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ШАНХАЙ, 7 верасня. (БЕЛТА). 4 верасня, пасля 10-гадзіннага бою, японцы занялі Таньгуаньтунь на Тяньцзінь-Пукоўскай чыгунцы. Кітайскія войскі адступілі к Мачану (на поўдзень ад Тяньцзіня). Раён Мачана ўдоўж ракі Цзыя-Хэ падвяргаўся жорсткай бамбардыроўцы з паветра. Чыгуначны мост праз раку Цзыя-Хэ разбураны.

Агенцтва Сентрал Ньюс паведамляе, што на горад Датунфу (паўночная частка правінцыі Шансі), з якога жыхары спешна эвакуіраваліся, скінута звыш 200 бомб. Сярод насельніцтва — дзесяткі забітых. Разбурана шмат дамоў.

ШАНХАЙ, 8 верасня. (БЕЛТА). Згодна паведамленням з кітайскіх крыніц, агульная колькасць японскіх войск у Хэбэй ужо дасягнула 200 тысяч. У бліжэйшыя дні чакаецца агульнае наступленне японскіх войск на ўсіх франтах у Паўночным Кітаі, куды для кіраўніцтва аперацыямі прыбывае ваенны міністр Тэраўці. Штаб Тэраўці будзе знаходзіцца ў Бейпіне.

Згодна паведамленням кітайскіх газет, Таньгуаньтунь (на Цяньцзінь-Пукоўскай чыгунцы) учора заняты назад кітайскімі войскамі.

ПАЎСТАННЕ Ў ВОЙСКАХ МАНЧЖОУ-ГО

ШАНХАЙ, 8 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе Сентрал Ньюс з Гуйхуа (сталіца правінцыі Суйюань), не гледзячы на стражайшую японскую цэнзуру, паступаюць весткі аб бунтах і паўстаннях у войсках Манчжоу-Го ў правінцыях Жэхэ і Мукдэн.

3 верасня ў Дахушане (на паўднёвы захад ад Мукдэна) на Мукдэн-Шанхай-гуаньскай чыгунцы паўстаў адзін полк, які пакінуў Дахушань і выступіў у бок Чаояньфу. У правінцыі Жэхэ [illegible] чатыры пяхотныя палкі і [illegible] японскіх афіцэраў. [illegible]

МАСАВЫ ВЫЗВАЛЕНЧЫ РУХ У КІТАІ

ШАНХАЙ, 7 верасня. (БЕЛТА). Вызваленне палітычных зняволеных з'яўляецца адным з патрабаванняў масавага руху за нацыянальнае выратаванне ў Кітаі. [illegible] за вызваленне 7 правадыроў асацыяцыі нацыянальнага выратавання, за апошні час было вызвалена некалькі сот палітычных зняволеных. Згодна вестак кітайскіх газет, у Нанкіне (сталіца Кітая) выпушчана каля 600 зняволеных, сярод якіх большасць палітычных вязняў. [illegible] 138 палітзняволеных вызвалена з Сучжоўскай турмы. Сярод вызваленых — адзін з членаў цэнтральнага камітэта кітайскай камуністычнай партыі. [illegible]

НА ПОШУКІ САМАЛЁТА „Н-209“

Папаўненне экспедыцыі тав. Шэвелева

Галоўнае кіраўніцтва грамадзянскага паветранага флота накіроўвае ў распараджэнне начальніка экспедыцыі па пошуках самалёта «Н-209» Героя Савецкага Саюза тав. Шэвелева самалёт «П-5» пад кіраўніцтвам пілота Б. Н. Віцкага.

— Самалёт «П-5», — паведаміў супрацоўніку ТАСС тав. Віцкі, — добрая, надзейная двухмесная машына з матором «М-17». На маім самалёце ўстаноўлен новы матор, новыя навігацыйныя прылады і радыёабсталяванне.

Борт-радыстам са мной ляціць каротка-хвалявік інжынер Байкузаў. Гэта вопытны радыст, і на яго я палкам спадзяюся.

З Масквы мы паляцім у Архангельск. Там нам самалёт будзе разабран і на ледакол «Русанаў» дастаўлен на востраў Рудольфа. Адтуль мы паляцім на станцыю «Паўночны полюс» і на базу экспедыцыі. Там самалёт будзем весці адпаведную работу.

9 верасня мы будзем выпрабоўваць самалёт і абсталяванне ў палёце. Калі ўсё акажацца ў парадку, то раніцой 10 верасня стартуем на Архангельск.

Да 125-годдзя Барадзінскага бою. НА ЗДЫМКУ: адзін з помнікаў на Барадзінскім полі на месцы былых умацаваных батарэй Раеўскага.
Фота Б. Дарафеева (СФ).

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

Рэспубліканскія войскі 6 верасня занялі ўсе высоты, якія акружаюць Пуэбло дэ Альборток. У сектары Верхняй Арагоні рэспубліканцы прасунуліся на 400 метраў да пазіцый мяцежнікаў [illegible] прымусіўшы мяцежнікаў кінуць фартыфікацыйныя работы і адступіць. У раёне Бельчытэ рэспубліканцы [illegible] 7 верасня занятых імі пазіцый. Згодна апошніх даных, захоплена: 27 кулямётаў, адна артылерыйская батарэя і 2 тысячы вінтовак.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

6 верасня брыгада рэспубліканцаў падарвала пазіцыі мяцежнікаў недалёка ад Навальперала дэ Пінарос (на паўночны захад ад Мадрыда). Мяцежнікі панеслі буйныя страты.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Раніцою 8 верасня непрыяцель пачаў атакі ў напрамку Баро, Пуэрто Орнерыя, Турбіна і Абанданес. Гэтыя атакі былі адбіты. [illegible] Удалося прасунуцца толькі ў раёне паміж Ліно і Турбіна.

Авіяцыя мяцежнікаў раніцай 9 раз бамбардзіравала пазіцыі рэспубліканцаў. Італьянскія танкі прымалі актыўны ўдзел у атаках.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Наступленне рэспубліканскіх войск у напрамку Пеньярыя працягваецца. Аперацыі прынялі асабліва шырокі размах у раёне Кабеса Мосала і Сьерра дэ Муэла. (БЕЛТА).

ПЕРАД МІЖЗЕМНАМОРСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫЯЙ

ЛОНДАН, 8 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, прэм'ер-міністр Чэмберлен і міністр замежных спраў Іздн учора некалькі разоў абмяркоўвалі [illegible] экспертамі адміралцейства. [illegible] на канферэнцыю. Як відаць, [illegible]

Згодна апошніх звестак, указвае агенцтва Рэйтэр, Італія і Германія будуць прадстаўлены на міжземнаморскай канферэнцыі.

ХВАЛЯВАННІ СЯРОД ГЕРМАНСКІХ САЛДАТ

ПРАГА, 6 верасня. (БЕЛТА). Газета «Дэйлі Экспрэс» паведамляе з Германіі, што ў адной з брэсляўскіх вайсковых часцей, пасля некалькіх гадзін паходу ў спякотную гарачыню быў аддан загад надзець праціўгазы і паскорыць шаг. У гэты час некалькі салдат у поўнепрытомным становішчы ўжо выбылі са строю. Салдаты адмовіліся выконваць загад камандзіра і ў знак пратэсту [illegible] Заняткі былі спынены. Аднак, справа аб адмаўленні выканаць загад была зэмята, і афіцэры гэтай часці былі пераведзены ў другі горад для ўнікнення новых больш сур'ёзных хваляванняў сярод салдат.

КІНО

„ПЁТР ПЕРШЫ“

(Вытворчасць кінастудыі «Ленфільм»)

Мінулае нашай радзімы, яе гісторыя выклікаюць зразумелую цікавасць самых шырокіх колаў працоўных. Адной з яркіх старонак гісторыі рускага народа з'яўляецца эпоха царствавання вялікага пераўтваральніка Расіі Петра Першага. [illegible] У новым падручніку гісторыі СССР, ухваленым Урадавай камісіяй, чотка характарызуецца Расія эпохі Петра:

«Пры Петры I Расія значна прасунулася наперад, але заставалася краінай, дзе ўсё трымалася на прыгонніцкім заняволенні і царскім сваволлі. Узмацненне Расійскай імперыі пры Петры I было дасягнута за кошт гібелі соцень тысяч працоўных, за кошт разарэння народа. Пётр I зрабіў вельмі многа для стварэння і ўзмацнення дзяржавы памешчыкаў і купцоў».

У сэнсе правільнага разумення вобраза Петра Першага і яго эпохі новы гістарычны фільм «Пётр Першы», зроблены па аднайменнаму раману пісьменніка Алексея Талстога, з'яўляецца своеасаблівым мастацкім дапаможнікам для кожнага, хто цікавіцца і вывучае гісторыю нашай краіны.

Фільм пачынаецца з паказу разгрому шведамі рускіх войскаў пад Нарвай. Пётр Першы пакідае поле бітвы. Скрозь мяцеліцы імчыцца кібітка. У ёй — Пётр Першы і яго адданы паплечнік, вышаўшы з народных нізоў, Меншыкаў. Войска разгромлена, але не зломлена воля Петра да перамогі над ворагам. Гэты разгром — навука. У гутарцы з Меншыкавым Пётр кідае словы ўпэўненасці:

— Яшчэ разоў пяць разаб'юць, а Балтыйскае мора будзе нашым. І біцца навучымся, і працаваць навучымся.

Выключных намаганняў і рашучасці патрабавала аднаўленне разгромленай арміі. Сістэма ўсёй краіны з яе гнілым баярскім укладам патрабавала перабудовы. Пётр кідае смелы выклік кансерватызму, варварству, дзікасці кіруючага краінай баярства. Патрэбны сродкі на прадаўжэнне вайны супроць шведаў. У баярскую думу ён запрашае купцоў, выклікаючы гэтым гнеў баяр. У купецтве ён бачыць малады, прагрэсіўны, дзейны клас таго часу. Дзейнасць Петра дыша няўтомнай энергіяй. Ён абкладае грашовымі зборамі баяр, дагаварваецца з купцамі, арганізуе металаздабываючую прамысловасць, знаходзіць сродкі. Ён загадвае зняць медныя званы з цэркваў для пераплаўкі на зброю.

Эпізод са зняццем званоў можна аднесці да лепшых частак фільма. Чорная зграя манахаў, папоў, юрадзівых, клікуш, нацкаваны баярамі натоўп кідаюцца на салдат, знімаючых званы. Натхніцелем мракабесаў і баяр, іх зброяй супроць Петра з'яўляецца яго сын, слабавольны, кволы царэвіч Алексей. У гэтым эпізодзе з выключнай выразнасцю паказана старая Масква — горад прыгнечанага, забітага народа, горад бескультурных хцівых баяр, [illegible]

Чорныя сілы не перамаглі магутнай волі Петра. Вакол яго групуецца прагрэсіўная частка тагочаснага грамадства. [illegible]

У другой бітве са шведамі ля берагоў Балтыйскага мора Пётр таржаствуе перамогу. Тут, на балоцістых берагах Фінскага заліва, ён закладвае горад — новую сталіцу новай Русі. У фільме паказана, як пачынаецца будаўніцтва горада, катаржная работа загнаных сюды прыгонных рабоў. Горад вырастаў на касцях тысяч і тысяч людзей. Такім своеасаблівым, гвалтоўным шляхам, не шкадуючы людскіх ахвяр, заваёўваў Пётр перамогі нараджаючамуся купецтву і капіталістам.

Супроць варварства, за цывілізацыю Расіі Пётр вёў барацьбу такімі-ж варварскімі метадамі. Але яго рэформы ўзмацнілі дзяржаву, адкрылі шлях капіталістычнаму развіццю, з'явіліся прагрэсіўнай справай, рухаючай краіну наперад.

У новы горад перанесена сталіца Расіі. У свежым палацы Меншыкава адбываецца асамблея. Дух новай Расіі, адроджанай Петром, вее над людзьмі.

Ад пачатку да канца фільм глядзіцца з неаслабнай увагай і цікавасцю. Ролю Петра Першага выконвае артыст Н. Сіманаў. У яго выкананні мы бачым жывога Петра, нястомнага валявога дзяржаўнага дзеяча, геніяльнага палкаводца і разам з тым чалавека, не пазбаўленага звычайных чалавечых пачуццяў. Выдатна акрэслівае вобраз Меншыкава, адданага сатрапніка Петра, артыст М. Жараў. Народная артыстка СССР Тарасава ў ролі Екацярыны, народны артыст СССР Тарханаў у ролі фельдмаршала Шарэмецьева, вядомы па фільму «Дэпутат Балтыкі» артыст Н. Чэркасаў у ролі царэвіча Алексея, як і рад іншых актораў, распрацавалі поўнацэнныя вобразы людзей, акружаючых Петра.

Багатыя па мастацкіх прыёмах і цікава пададзеныя батальныя карціны. Бітва за Шлісельбургскай крэпасцю пакідае на гледача незабыўнае ўражанне, дае яркае ўяўленне аб войнах эпохі Петра Першага. Цэлы рад іншых эпізодаў, блiскучых па свайму майстэрству, сведчыць аб вялікай рабоце сцэнарыстаў Алексея Талстога і В. Петрова, рэжысера В. Петрова і ўсяго творчага і акторскага калектыва над гістарычным матэрыялам.

Гэты фільм — жывая, адлюстраваная на кіно-экране, старонка з гісторыі нашай краіны. Савецкі глядач сустрэў яго заслужанай увагай і зацікаўленасцю. Прагледзеўшы фільм, можна смела гаварыць аб новым бясспрэчным поспеху савецкай кінематаграфіі.

ТАР. ХАДКЕВІЧ.

УДЗЕЛЬНІКІ ПЕРАХОДУ МЕНСК—КІЕЎ ЗНАЁМЯЦЦА З УКРАІНСКАЙ СТАЛІЦАЙ

КІЕЎ, 8 верасня. (**Па тэлеграфу, ад спец. кар. «Звязды»**). Дні прабывання ў Кіеве ўдзельнікі пераходу Менск—Кіеў выкарыстоўваюць для знаёмства з горадам, мастацтвам і культурай брацкага ўкраінскага народа.

Учора яны наведалі Дом абароны, а ўвечары глядзелі оперу «Тарас Бульба».

Сёння ўдзельнікі пераходу былі ў аэраклубе і заапарку. Былі таксама наладжаны прыём у Цэнтральным Савеце Асоавіяхіма УССР і сустрэча са стаханаўцамі швейных фабрык.

ВІШНЕЎСКІ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Памяшканне Дзяржаўнага Яўрэйскага тэатра БССР. (Тэл. 24-122)

Адкрыццё зімовага сезона Дзяржаўнага тэатра МУЗКАМЕДЫІ БССР

9 верасня

„НИТУШ“

(„Лиса Патрикеевна“)

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР тэл. 24-905

11 ВЕРАСНЯ

АДКРЫЦЦЁ СЕЗОНА

1937—1938 г.

Прымаюцца заяўкі на пастаянныя месцы.

Падрабязнасці ў афішах.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» ПЁТР ПЕРШЫ

На летняй эстрадзе — канцэрты. адда

Дзіцячы гукавы кінотэатр ФЕДЗЬКА

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» ШАХЦЁРЫ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» ЛУННЫ КАМЕНЬ

Гукавы кінотэатр «Спартак» ПАДРУГІ

УКРАДЗЕНА круглая пячатка менскай лясной школы. Лічыць несапраўднай.

НКА РСФСР

Цэнтральны інстытут завочнага навучання замежным мовам ИН-ЯЗ

ПРЫЁМ на аддзяленні: ФРАНЦУЗСКАЙ, АНГЛІЙСКАЙ і НЯМЕЦКАЙ МОЎ.

Падрыхтоўка і перападрыхтоўка перакладчыкаў.

Праспект высылаецца за 50 кап. паштовымі маркамі. Масква, Кузнецкі мост, 3.

ПАТРАБУЮЦЦА: РАБОТНІКІ ПРЫЛАУКА і ЛАТОШНІКІ для продажу табачных вырабаў, а таксама і ВАРТАЎНІКІ.

Звяртацца па адрасу: Менск, Пляц Волі, 4, Галоўтабак.

Сёння, 9 верасня, у 8 гадзін вечара, у клубе работнікаў Дзяржгандлю (рог вул. Комуністычнай і Энгельса).

склікаецца СХОД

усіх старшынь жактаў, загадчыкаў дамоў жактаў і жылтрэста, камендантаў дамоў, інтэрнатаў, устаноў, навучальных устаноў і школ, памочнікаў загадчыкаў па адміністрацыйна-гаспадарчай частцы ўстаноў, арганізацый і навучальных устаноў, а таксама ўсіх дворнікаў горада Менска.

З прычыны важнасці пытанняў яўка да ўказанага тэрміну абавязкова без спазнення.

МЕНГОРСОВЕТ.

КІРАЎНІЦТВА ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР ПРЫМАЕ

ПРАЗ СТРАХАВЫЯ ІНСПЕКЦЫІ РАЁННЫХ І ГАРАДСКІХ ФІНАНСАВЫХ АДДЗЕЛАЎ І СТРАХАВЫХ АГЕНТАЎ.

ДАБРАВОЛЬНАЕ звышакладное СТРАХАВАННЕ АЗІМЫХ ПАСЕВАЎ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КУЛЬТУР

У КАЛГАСАХ І ПЯРВІЧНЫХ КААПЕРАТЫВАХ.

СТРАХАВАННЕ ЗАКЛЮЧАЕЦЦА НА ЎСЮ ПЛОШЧУ АЗІМЫХ ПАСЕВАЎ, АБО НА АСОБНЫЯ КУЛЬТУРЫ АЗІМАГА ПАСЕВУ АД ВЫМАЧКІ, ВЫМЯРЗАННЯ, ВЫПРАВАННЯ, ПАВОДКІ І АД ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР І АГНЮ НА КАРНЮ Ў ПОЎНАЙ КАШТОЎНАСЦІ ЎРАДЖАЮ ПА ДЗЯРЖАЎНЫХ ЗАГАТОЎЧЫХ ЦЭНАХ, ДА МОМАНТУ ПАКРЫЦЦЯ ПАСЕВАЎ СНЕГАМ.

Страхавыя плацяжы вылічаюцца па тых-жа тарыфах, што і для абавязковага акладнога страхавання.

ПАСЛЯ ПАКРЫЦЦЯ ПАСЕВАЎ СНЕГАМ СТРАХАВАННЕ ПРЫМАЕЦЦА ТОЛЬКІ АД ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР І АГНЮ.

Для заключэння страхаванняў і за ўсімі даведкамі звяртайцеся ў страхавыя інспекцыі раённых і гарадскіх фінансавых аддзелаў.

КІРАЎНІЦТВА ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

ПАДАРОЖЖА ПА СССР — ЛЕПШЫ АДПАЧЫНАК

БЕЛАРУСКІМ БЮРО падарожжаў ТЭУ ВЦСПС АТРЫМАНЫ ПУЦЁЎКІ

ў Крым, Каўказ, Маскву, Ленінград, Украіну, Беламорска-Балтыйскі канал імя Сталіна і т. д.

Адрас: Менск, рог вуліц Урыцкага і Карла Маркса, 11/16, тэл. 21-730.

БЕЛБЮРО ПАДАРОЖЖАЎ ТЭУ ВЦСПС.

ТРЭСТ ПАЛІВА МЕНГОРСОВЕТА „МЕНГАРТОП“

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА НАСЕЛЬНІЦТВА,

што пастановай прэзідыума горсовета ад 29 жніўня 1937 г

ІСНУЮЧАЯ СІСТЭМА ВОДПУСКУ ДРОЎ НАСЕЛЬНІЦТВУ ПА ПАЛІЎНЫХ КНІЖКАХ

АДМЯНЯЕЦЦА з 7 ВЕРАСНЯ г. г.

Дровы ўсіх парод будуць прадавацца насельніцтву

БЕЗ ПАЛІЎНЫХ КНІЖАК

З НАСТУПНЫХ СКЛАДАЎ:

СКЛАД № 1 — рог вул. Лясной і Маляўшчынскай.
СКЛАД № 2 — Варашылаўская вул. (пры б/поснe 747 км. Заход. чыг.).
СКЛАД № 3 — Чырвонамысленскі зав.
СКЛАД № 4—5 — Ст. Менск, Таварная.

Склады працуюць штодзенна з 9 раніцы да 5 гадзін вечара.

ДЫРЭКЦЫЯ ТРЭСТА ПАЛІВА МЕНГОРСОВЕТА.

У сувязі з тым, што выяўлены факты допуску на работу, звязаную з вылічэннем і ўтрыманнем падаходнага падатку і культзбору з рабочых і служачых, рахунковых работнікаў, не маючых пасведчанняў гарфа аб праходжанні семінара і здачы экзамена,

МЕНГАРФА

на падставе пастановы СНК БССР ад 13 чэрвеня 1935 года за № 912,

абавязвае кіраўнікоў прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый

да 10 верасня 1937 года паведаміць гарфа прозвішчы і месцы работы рахунковых работнікаў, якія вядуць работу па вылічэнню і ўтрыманню падаходнага падатку і культзбору з рабочых і служачых, і не маючых пасведчанняў гарфа аб праходжанні семінара і здачы экзамена.

Указаныя работнікі павінны будуць на працягу верасня месяца прайсці ДВУХДЗЕННЫ СЕМІНАР па вывучэнню імі заканадаўства і тэхнікі вылічэння ўказаных плацяжоў.

Дні праходжання семінара будуць паведамлены кожнаму работніку асобна.

МЕНГАРФА.

На падставе распараджэння Цэнтрасаюза і Саюзхлебгандля

Беларуская кантора „САЮЗХЛЕБГАНДЛЯ“ з 7 верасня г. г. ЛІКВІДУЕЦЦА.

Арганізацыі і ўстановы, якія маюць прэтэнзіі да ліквідуемай канторы, павінны да 20 верасня 1937 г. прад'явіць іх ліквідкому (г. Менск, Савецкая 43/13, пакой № 13).

Пасля ўказанага тэрміну прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ.

ІНСТЫТУТ МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ ПАРТАКТЫВА пры ЦК КП(б)Б

абвяшчае НАБОР завочнікаў

на 1937/38 навучальны год на наступныя віды вучобы:

1. Курсы гісторыі ВКП(б) папулярнага тыпу.
2. Курсы гісторыі ВКП(б) папулярнага тыпу.
3. Курсы ленінізма.
4. Курсы палітычнай эканоміі.
5. Вывучэнне паасобных твораў асновапалажнікаў навуковага комунізма — Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.
6. Курсы партыйна-комсамольскага і вытворчага актыва калгасаў, МТС і соўгасаў.

Па ўсіх пытаннях, звязаных з паступленнем на завочнае партнавучанне, неабходна звярачацца ў апорных раёнах — да інструктара РК КП(б)Б па завочнаму партнавучанню, а ў неапорных раёнах — у культпроп РК КП(б)Б ці непасрэдна ў ІМЗО пры ЦК КП(б)Б — г. Менск, вул. Карла Маркса, 47/30.

Падрабязныя ўмовы прыёму будуць высланы ў РК КП(б)Б.

Тэрмін падачы заяў — да 1 кастрычніка 1937 года.

ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

АДДЗЕЛ МЕР І ВАГАЎ НКВД БССР

даводзіць да ведама ўсіх арганізацый, прадпрыемстваў і прыватных асоб,

што пры ўплаце грошай (наяўнымі) у касы аддзела або аддзяленняў за праверку вагавымяральных прыбораў

НЕАБХОДНА ПАТРАБАВАЦЬ КВІТАНЦЫЮ ніжэйнаступнага ўзору:

АДДЗЕЛ МЕР І ВАГАЎ НКВД БССР

Адрас: ______

КВІТАНЦЫЯ № ______

„___“ ______ 193 г.

Прынята ад ______

(поўная назва арганізацыі)

ЗА ПРАВЕРКУ ВЫМЯРАЛЬНЫХ ПРЫБОРАЎ

Найменаванне	Кольк.	Такса	Сума руб.	Сума кап.
УСЯГО				

(Сума прапісам)

ПРЫНЯЎ ДЗЯРЖАЎНЫ ПАВЯРЫЦЕЛЬ ______

ЗАПЛАЦІЎ ______

(подпіс)

Квітанцыя без пячаткі несапраўдная.

Атрыманыя іншай формы квітанцыі будуць лічыцца несапраўднымі.

АДДЗЕЛ МЕР І ВАГАЎ НКВД БССР.

ШЫНА-РАМОНТНАЯ МАЙСТЭРНЯ,

Менск, Гандлёвая, 29

прапануе ўсім аўтагаспадаркам і воінскім часцям БССР, ЯКІЯ АДДАЛІ Ў РАМОНТ ПАКРЫШКІ І КАМЕРЫ ДА 1 ВЕРАСНЯ,

АТРЫМАЦЬ іх да 15 ВЕРАСНЯ.

У выпадку неатрымання да ўказанага тэрміну, гума будзе рэалізавана.

Ю., Б., Б.

Уп. Галоўлітбела № К—3039. Друкарня «Звязды», Менск, Савецкая, 63.